

Un număr vechiu 7 lei

CURIERUL JUDICIAR

DOCTRINĂ — JURISPRUDENTĂ — LEGISLAȚIUNE — ECONOMIE POLITICĂ — FINANȚE — SOCIOLOGIE

Director: N. C. SCHINA

COMITETUL :

D. NEGULESCU, Profesor la Facultatea de drept din București, GR, CONDURATU, Consilier la Curtea de Apel București
 ALEX. CERBAN ALFRED JUVARA IOSEF G. COHEN TR. ALEXANDRESCU V. ANGHELOVICI EUG. EMMANUEL
 Dr. în Drept din Paris Dr. în Drept din Paris Avocat Avocat Post Prim-Președ. Trib. Dr. în Drept din Paris Dr. în Drept din Paris
 Profesor Universitar Avocat Avocat Avocat Jud. Trib. Ilfov Avocat

Secretar de Redacție: E. C. DECUSARA, Dr. în drept din Paris, Șeful Statisticii Judiciare

ABONAMENTUL

Un an p. Bănci, Case Comerc. și Autorit. 300 lei
 „ Magistrați și Avocați fără supl. 150 „
 6 luni prețul cel de sus pe jumătate

APARE ODATA PE SAPTAMANA
 sub direcțiunea unui comitet

Abonamentele se plătesc totdeauna înainte

Redacția și Administrația

București, Artei, 5 și Rahovei, 5

Lângă Palatul Justiției

— TELEFON 18/29 —

Din cauza vacanței Paștelui, numărul viitor al „Curierului Judiciar” va apare cu data de Duminică 8 Mai 1921 cuprinzând, între altele: Conferința ținută de d-l avocat V. Toncescu, cu privire la *Procedura civilă necesară în vederea unificării legislațiunei și o Notă a d-lui Profesor C. Stolcescu la sentința Tribunalului Teleorman, referitoare la chestiunea înbogățirii fără cauză.*

SUMAR

— Ce legislație se aplică în județele din sudul Basarabiei? Două opinii dela Trib. Ismail. Opinia majorității redactată de d-l președinte Verrescu și opinia minorității redactată de d-l judecător Dragu;

JURISPRUDENTĂ :

— Curtea de Casație s. II: *Maria, I. și Al. I. B. Vlădoianu cu I. Vlădoianu* (Litispendență. Condițiuni. Aplicațiune. Succesiunei Colaterali prin adopție. Dreptul lor succesoral în averea fratelui. Apel. Cerere nouă. Dreptul de succesiune acordat adoptatorului. în averea adoptatului), cu o Notă de d-l Alfred Juvara;

— Idem: *Constantin Pantelimon dat judecăței pentru provocare de omor* (Dacă această crimă este amnistiată? Soluție negativă).

— Idem: *Constantin C. Sava dat judecăței pentru delapidare*. (Dacă funcționarii băncilor și cooperațiilor sătești sunt funcționari publici. Soluție negativă. Aplicarea decretului de amnistie la delapidările imputate acestor funcționari);

— Trib. Teleorman s. II: *Iancu Ulmeanu* (Idem), cu o Notă de d-l avocat Eug. Emmanuel.

— Trib. Argeș s. II: *Pierrette Loroy cu Odisei Ioanid*. (Obligația luată de chiriaș prin contract de a se muta îndată ce proprietara va avea nevoie personală de casa sa, nu este clauză de renunțare la contract, ci una facultativă de reziliere din partea proprietarei. Inoperanța ei. Contestația din art. 4 al. ult. D. L. 1420/920 trebuie făcută de proprietară), cu o Notă de d-l avocat Alex. Veleseu.

Rezumatul jurisprudenței Curților de apel și Casație

— *Apel I:* Contract de locație. Convențiune. Dovadă. Opozițiune față de cumpărător. Dacă legea măsurilor excepționale și decretul lege din 2 Aprilie 1920 au derogat dela cod. civil? Proba cu martori. Inadmisibilitate. Art. 35, 37 și 43 legea măs. excepționale; art. 1, 5, 25 și 40 decretul lege 1420/920; art. 1416 și 1441 c. civ.

— *Apel II:* Contract de închiriere. Renunțare la beneficiul de prelungire în mod anticipat, inserată chiar în contract la facerea lui. Constație. Dacă mai este aplicabil art. 4 din decretul lege 1420/920? Soluție negativă. Spor. Notificare. Chiriașul refuză motivat sporul de chirie în termenul legal, însă nu face recurs la comisiunea arbitrală în termenul util. Dacă proprietarul poate cere evacuarea acestuia, conform Art. 9 din decretul-lege 1420 din 1920? Soluție negativă.

Bugăm pe d-nii magistrați și avocați a ne trimite scrise pe câte o pagină, descifrabil, hotărârile instanțelor judecătorești cari rezolvă chestiuni de drept discutabile, pentru a le putea publica în Curierul Judiciar. Cele mai importante vor fi publicate însoțite de note.

Ce legislație se aplică în județele din Sudul Basarabiei

Două Opinii dela Tribunalul Ismail ¹⁾

Domnule Inspector,

Cu ocazia inspecțiunei pe care ați făcut-o la Tribunalul Ismail în luna Iunie anul curent, ați găsit că acest Tribunal greșit aplică dispozițiunile legii civile ruse, fiind de părere că la Tribunalele Cahul și Ismail urmează a se aplica dispozițiunile legii civile române.

Deoarece această observațiune se răsfrânge mai mult asupra mea, în calitate de prezident al Tribunalului, cu onoare vă aduc la cunoștință motivele pe care s'a bazat Tribunalul când a hotărât să aplice dispozițiunile codului civil rus:

În anul 1878, în urma tratatului dela Berlin, Județele Ismail și Cahul au trecut a doua oară la Ruși. La 21 Septembrie același an, s'a publicat legea «*Asupra modului cum urmează a se face justiția în teritoriul Basarabiei alipit la Rusia, în urma Tratatului dela Berlin*» (colecția completă a legilor No. 58863). Prin această lege au fost introduse în teritoriul de curând alipit legile rusești, publicate la 20 Noembrie 1864. La 24 Ianuarie 1879 s'a publicat două decrete (ucazuri) relativ la această chestiune: unul, prin care s'a hotărât, că în ce privește minorii, să se aplice dispozițiunile codului civil român (colecția completă a legilor No. 59259 și al doilea decret,

1) În interesul elucidării chestiunii: care legislație se aplică în județele din sudul Basarabiei: Ismail, Cahul și Cetatea Albă, cea rusă sau cea română, publicăm raportul pe care majoritatea și minoritatea Trib. Ismail l'a înaintat d-lui inspector judecătoreșc.

Tribunalul Ismail, majoritatea, este de părere că față eu art. 2 din decretul-lege de organizare a justiției în Basarabia nu se pot aplica decât legiurile rusești; minoritatea este de părere, că s'aplică legea românească — în speță: c. civil.

Tribunalul Cahul, din contră, aplică dispozițiunile c. civil. Se înțelege dela sine importanța chestiunii, și credem că d-l Ministru al Justiției în interesul unei bune administrații judecătorești va clarifica controversa.

(N. R.)

prevedea că toate afacerile penale și civile, care au luat naștere sub dominațiunea română, să se judece după legile române, cu obligațiunea pentru parte de a prezenta în instanță, tradus în limba rusă, articolul din legea română de care se servește (Colecția complectă a legilor No. 59254), toate celelalte afaceri urma să se judece după legile ruse, conform *decretului din 21 Sept. 1878*.

Deoarece dela această dată și până azi nu am găsit publicat vreun alt decret relativ la această chestiune, rămâne că acest decret a fost în vigoare până la data organizării justiției în Basarabia.

Senatul Rus, a cărui deciziuni erau obligatorii pentru instanțele judecătorești, a pronunțat în această chestiune deciziuni diametral opuse: în anul 1880, prin decizia No. 119, a hotărât ca în județul Ismail să se aplice legea rusă; în anul 1908, prin deciziunea No. 64 a hotărât ca în toată Basarabia, fără nici o excepțiune, se întinde vechimea generală arătată în art. 694 vol. 10 partea I codul rus; tot în anul 1908, prin decizia No. 70, Senatul a ordonat Congresului Judecătorilor din Ismail să aplice legea rusă; în anul 1912 prin decizia No. 63, a hotărât, ca în județul Ismail să se aplice legea română numai în afacerile cari au luat naștere în timpul funcționării acelei legi; în toate celelalte cazuri, toate discuțiunile de drept civil care au luat naștere în județul Ismail, după alipirea lui la Rusia, trebuie să fie rezolvate pe baza legilor generale ale imperiului rus, deciziune sancționată de Senat și prin deciziunea No. 83 din 1915, prin care s'a recunoscut că în județul Ismail se aplică numai legile generale ruse.

În anul 1883 prin decizia No. 40 și în anul 1895 prin decizia No. 78 Senatul a hotărât, ca în județul Ismail să se aplice legea românească. Afară de aceste deciziuni, cu toată munca pe care am depus'o, nu am mai găsit altele.

În baza decretului din 21 Septembrie 1878 și a acelor din 24 Ianuarie 1879, în județul Ismail legile rusești erau în vigoare; că deși Senatul prin deciziunile sale s'a pronunțat pro și contra, în această chestiune, totuși întrucât din anul 1908 și până la data când Basarabia a trecut din nou la România, Senatul s'a pronunțat în mod constant, că în acest județ trebuie să se aplice legea rusească, rămâne deci că legea rusească era în vigoare și conform art. 2 din decretul-lege de organizarea justiției române în Basarabia, instituțiile judecătorești din Basarabia aplică legile în vigoare în Basarabia.

Timp de doi ani nu s'a ridicat de nimeni această chestiune.

Magistrații dela acest Tribunal sunt de aceeași părere, afară de d-l Dragu, judecător de instrucție cabinetul I, care e de părere contrarie; părțile

și avocații nu au discutat această chestiune, fiind de părere cu toții că bine Tribunalul aplică legea rusească.

Judecătorii de ocol din județul Ismail aplică legea rusă, Tribunalul în apel nu poate judeca după legea română.

Cartile de judecată date de judecătorii ruși în prima instanță, nu pot fi tranșate în apel după legea română.

Am examinat dosarele ruse pe zece ani în urmă și am constatat, că în toate hotărârile s'a aplicat legea rusă.

Înalta Curte de Casație, secția I, prin decizia No. 124 din 1920, făcând aplicațiunea art. 196 al. 3 procedura civilă rusă, respinge recursul făcut de către I. Zalog și C. Lefter, contra hotărârei Congresului jud. cătoresc din Județul Ismail, dosarul rus No. 3105 din anul 1920. Recursul s'a judecat fără citarea părților, conform procedurii ruse, Înalta Curte fiind de părere că în județul Ismail se aplică codul civil rus.

Curtea de Apel Chișinău prin decizia civilă No. 5 din 1920, publicată în „Cuvântul Dreptății“ No. 14/920, bazându-se pe art. 64 din legea fundamentală rusă precum și art. 63 din legea dela 20 Februarie 1828, hotărăște că în Gubernia Basarabia, codul civil rus este în vigoare în toată întinderea lui în ținutul Akermanului și în partea Basarabiei anexată prin tratatul dela Berlin în anul 1878.

Tribunalul Cahul aplică dispozițiunile codului civil român.

Nu cunosc motivele care l'a determinat să aplice această lege, cred însă că cu ocazia judecării procesului Cara Vasile, pendinte de acel Tribunal, această chestiune se va discuta contradictoriu și Tribunalul Cahul va urma să-și motiveze hotărârea.

Tribunalul Chișinău secția II, prin sentința civilă No. 46 publicată în „Cuvântul Dreptății“ No. 5/920, afirmă că în județul Ismail trebuie să se aplice legea românească, bazându-se pe art. 46 din colecțiunea fundamentală a legilor, volumul 10; ori legile fundamentale ruse sunt coprinse în volumul 1 și art. 46 din volumul 10 tratează altă chestiune.

D-l Vespasian Erbiceanu, Prim-Prezident al Curții de apel Chișinău, în studiul „Obiceiul pământului, ca normă legală de interpretare judecătorească“: Așezământul cârmuirii Obleștei Basarabiei, introducător în Basarabia complectă a tuturor instituțiilor, a hotărât prin art. 62 și 63 că afacerile procesuale din județele Ismail și Acherman să fie pertractate și rezolvate pe baza legiuirilor rusești, de oarece în ambele aceste ținuturi nu sunt moldoveni. De și în baza acestui așezământ, a cărui putere legală s'a menținut

până aproape de vremea noastră, în județul Ismail s'a aplicat legea rusească.

În ce privește instituția notarilor publici, cari funcționează în Basarabia.

Legea notarială rusă, aplicată în Basarabia, prin art. 66 și 157, consacără principiul solemnității transmisiunii bunurilor imobiliare, prevăzute în art. 1417 și 1420 codul civil rus. Pentru ca unul din actele prevăzute de art. 66 L. N. să fie valabil, trebuie să treacă prin două instanțe notariale: Notarii publici și primii Notari.

Cei dintâi au însărcinarea de a constata în mod autentic identitatea și capacitatea părților, art. 73, 75, 83, 84, 85 și 87 legea Notarială, precum și voința părților, art. 89 Leg. Not. și 700 cod. civ. rus, după care actele dresate le înmânează părților, care trebuie să le prezinte spre întărire până într'un an, Primului Notar, unde este situat imobilul.

Primul Notar controlează actul în drept (art. 167 și 168 Leg. Not.), cercetează titlurile de proprietate și registrele, pentru a vedea dacă autorul are în adevăr dreptul pe care voește a-l transmite și dacă imobilul e liber de sarcini (art. 1388 cod. civil rus), după care întărește actul, păstrează toate documentele (art. 169 L. N.) și eliberează un titlu dobânditorului dreptului (art. 171 și 172 L. N.).

Această instituțiune nu poate funcționa în întregime decât pe baza codului civil rus, cu care este intim legată. Instituția Primului Notar, după codul civil român nu ar avea nici o rațiune; un contract de vânzare are efect din momentul ce părțile au convenit asupra obiectului și prețului; e suficient că acest lucru să fie constat în mod autentic de către un notar public și rolul primului notar se reduce la zero.

Cum se va putea împăca primul Notar care există și funcționează azi cu toate atribuțiunile lui, cu dispozițiunile codului civil român, când acest cod nu-i acordă nici un drept? Prin aplicarea codului civil român s'ar produce mari dificultăți care nu s'ar putea tranșa decât pe baza unui regulament sau lege specială, care să pună în concordanță atribuțiunile primului notar și a notarilor publici cu dispozițiunile codului civil român.

Pentru aceste considerațiuni suntem de părere că din punct de vedere juridic, instanțele judecătorești din județul Ismail, astfel cum este redactat art. 2 din decretul lege de organizarea justiției în Basarabia, nu pot aplica decât legea rusească; din punct de vedere național, e incontestabil că ar trebui să se aplice în întregime dispozițiunile codului civil român, cu atât mai mult cu cât chiar sub imperiul rus, s'au găsit instanțe judecătorești ruse, care au hotărât că, în județul Ismail trebuie să se aplice codul civil român.

Adevărata cale ar fi modificarea art. 2 al decretului-lege de organizarea justiției în Basarabia, prin care să se prevadă categoric, că în județul Ismail să se aplice codul civil român, sau să se admită principiul pe care l-au admis Rușii în 1879, când Basarabia a trecut pentru a doua oară la Ruși, aplicând legea română, în afacerile care au luat naștere sub dominațiunea română, (decretul din 24 Ianuarie 1879, decizia Senatului No. 63/912).

Această soluție cred că este cea mai echitabilă și mai juridică; a proceda altfel, ar fi ca să lovim în drepturi câștigate, în legături juridice create în temeiul codului civil rus, care în întreaga lui alcătuire și mai ales în materia care formează baza dreptului (convențiuni, probe, prescripțiuni, donațiuni, testamente), diferă cu totul de legea română.

Pentru toate aceste motive, Tribunalul Ismail aplică dispozițiunile codului civil rus; în cazul când d-v. veți găsi că nu sunt întemeiate, vă rog să binevoiți a interveni pe lângă Ministerul de Justiție pentru a institui o comisiune juridică, care să studieze această chestiune și, ar fi de dorit ca până la începutul viitorului an judecătorese, să se cunoască de toți ce lege urmează să se aplice în județul Ismail.

Prezidentul Tribunalului Ismail
(ss) VERNESCU

OPINIA

D-lui V. Dragu Judecător de Instrucție Trib. Ismail.¹⁾

La chestiunea pusă de Tribunal, dacă în județul Ismail, pe baza legilor existente astăzi, urmează a se aplica codul civil român sau cel rus, avem următorul răspuns:

În județul Ismail urmează a se aplica regimul dreptului civil românesc aflat în vigoare în acest județ la 1878, când, prin pacea dela Berlin, împreună cu Cahulul și Bolgradul, județul Ismail a trecut sub suveranitatea rusă.

Motivele cari ne îndreptățesc a fi de această părere sunt următoarele:

Legile sunt făcute pentru oameni; ele sunt cerute de necesitățile naturale ale omului social și trăesc atât cât corespund acestor necesități. Ele sunt în funcțiune de nevoile naturale ale omului, au deci toate ca rațiune de bază dreptul natural. Cauza lor trebuie deci căutată tot în dreptul natural. „C'est dans la nature qu'est la vraie source de la justice—zice Bacon—et de la vérité, d'où découlent toutes les lois de la société civile, et, comme l'eau prend la couleur et le goût des diverses couches de terrain à travers lesquelles elle coule, de même les lois civiles différent avec les pays et avec les gouvernements, quoiqu'elles aient toutes une source commune». Citat după A. Weiss, *Tratat elementar de drept internațional privat*.

Statul rus a recunoscut și el existența dreptului natural ca bază a legislațiilor conducătoare, prin convențiunile internaționale încheiate și semnate de el, chiar prin legile sale naționale.

1) Suntem datori să publicăm și opinia rezumată a d-lui judecător Dragu, rămas în minoritate.
(N. R.)

Astfel în legea dela 29 Februarie 1828, intitulată: *Așezământul ocărmuirii oblaștiei Basarabiei* recunoaște părții din Basarabia care rămâne scoțând județele Ismail și Acherman, necesitatea naturală de a se bucura de legile locale, pentru că este locuită de oameni de o altă națiune. (Vezi art. 62 și 63 din lege).

Și nu acesta a fost în fond argumentul hotărîtor, pentru că din cuprinsul legii reese ca Statul rus nu obișnuia respectul naționalităților străine, ci acela, că această populație își are cultura ei în gradul pe care îl avea atunci obiceiurile ei, modul ei natural de a vedea lucrurile, deci viața ei și peste care a recunoscut în scris, că nu se poate trece, cu toate că în fapt s'a căutat totdeauna să se aplice dreptul rus (Vezi studiul d. C. Panaitescu, prim președinte la Trib. Chișinău, apărut în *Cuvântul Dreptății*, sub titlul «Explicațiuni la codul de procedură civilă rusă»).

Acelaș mod de a vedea l'a avut statul rus dela încorporarea Basarabiei la imperiul rus până la 1828 și după această dată până la aplicarea codului civil în vigoare astăzi în Rusia, care recunoaște în introducerea sa § 4, că Basarabiei fără județele Cahul, Bolgrad, Ismail și Acherman, i se lasă legile sale locale.

Până la 1828 în întreaga Basarabie s'au aplicat legile locale; faptul reesă din *Ucazul* dela 23 Iulie 1812 și din regulamentul dela 1818, ce hărăzea Basarabiei autonomia juridico-administrativă. Aceasta a ținut până la edictarea legii din 1829, care confirmă și ea prin *a contrario* faptul, prin argumentul trăs din art. 62 și 63 al legii din 29 Feb. 1828. Regulamentul din 1818 și legea din 1828 constințau o stare de lucruri, ce ținea din vremuri îndepărtate.

În partea de sud a Basarabiei, în județele Cahul, Bolgrad și Ismail a existat înainte de data traducerei codului civil român, un drept care cuprindea principii de drept bizantin și roman. La dănsese, adăogându-se obiceiurile pământului, păstrate prin populația românească, care impestrează puternic populația acestor ținuturi, s'a dat naștere unui drept care mai târziu a fost codificat de diferiți domnitori ai Moldovei, între care Calimach, care introduce în cod principii și regule din dreptul austriac.

Partea din populațiunea străină de cea românească, prin viața dusă împreună, a avut totdeauna aceeași cultură juridică ca și populațiunea din restul Moldovii românească.

Istoria n'a înregistrat nici odată vre-un protest din partea populației acestor județe în contra aplicării codului Napoleon la data când a fost aplicat în țara românească la fel cu aceleași ce au fost adresate, unul în 1814 de boerii basarabeni prin Mitropolitul de atunci, Gavril Bănulescu, guvernului central din Petrograd și altul tot de acelaș mitropolit, însuși împăratului Alexandru I. Lipsa protestelor arăta prin urmare buna voința populațiunei la primirea codului civil român de origină franceză, și această bună voință se explică prin asemănarea principiilor de drept existente mai înainte de aplicarea acestui cod cu cele cuprinse în codul introdus, și prin satisfacerea unei necesități cerută de evoluția dreptului și în această parte a Europei.

Aceste lucruri spuse nu vor surprinde de sigur pe acei cari cunosc peripectivile prin care a trecut încercarea imperiului rus de a introduce în județele Cahul, Bolgrad și Ismail legile civile ruse. Odată edictată introducerea Codului civil ras în întregime, în aceste județe s'a revenit repede, menținându-se din dreptul civil român numai dispozițiunile relative la minoritate și tutelă. Mai târziu s'a revenit și la dispozițiunile relative la succesiuni.

Legea din 29 Feb. 1828 este prin urmare prima care

atacă natura poporului basarabean și legile ulterioare nu fac decât s'o confirme.

Această lege este baza întregii legislații ruse în această provincie, pentru că în ea se găsește scrisă în treagă intențiunea imperiului rus, în acțiunea lui de legiferare dezvoltată în Basarabia.

„Dispozițiunile § 63 se mențin până în ziua de azi, intrând mai întâi în redacția art. 2706 din colecția generală a legiuirilor ruse dată în 1832, apoi ele au trecut în aceeași formă în edițiile următoare ale aceluiaș volum: în art. 3585 Ed. 1842, art. 1606. Vol. X, Part. II, Ed. 1857, repetată și în art. 130, Vol. II, Part. II Ed. 1857“. (V. *Erbeicanu*, Obiceiul pământului ca normă de interpretare judecătorească, în *Cuvântul Dreptății* p. 244).

Dela această lege, păstrându-se principiul ei: desnaționalizarea populațiunei basarabene, toate legile ulterioare au intensificat acest principiu în mod practic.

În adevăr, mai târziu, prin § 4 din introducerea codului civil existent azi în statul rus, se întinde aplicarea acestui cod nu numai în județele Ismail și Akerman, cum o făcea legea din 29 Feb. 1828, ci și în județul Cahul. Prin acest text se dispune: «În hotarele Guberniei Basarabiei codul civil este în vigoare în toată întinderea lui, atât în ținutul Akermanului cât și în partea Basarabiei retrocedată prin tratatul dela Berlin, 1878».

Ori, prin art. 62 și 63 din legea dela 29 Feb. 1828 legiuitorul rus recunoscând, că nu poate ataca dreptul natural al Românilor în Basarabia, dispune ca să se aplice codul civil rus numai în județele Ismail și Akerman, „de oarece în ele nu sunt Moldoveni“, recunoscând deci implicit că Românilor nu li se poate lua legislația lor civilă, și că județul Cahul este locuit de Români.

Întreaga stare de drept impusă prin această lege în Basarabia constituie o stare forțată, artificială. De aci s'a născut în jurisprudență actuala controversă asupra legilor cari urmează să fie aplicate.

Trebuie să constatăm de la început că considerațiunile de ordine publică internă impun aplicarea codului civil român în județul Ismail.

În adevăr, deși materia civilă presupune numai interese civile, deci de ordine privată, totuși ea cuprinde și foarte multe dispozițiuni ce interesează chiar ordinea publică, Statul.

Așa este, de pildă, chestiunea prescripțiunii care pe legiuitorul rus l'a interesat în primul rând: a introdus prescripția de zece ani din codul civil rus, în locul celei de 40 ani prevăzută de legiurile basarabene. (Vezi *Ucazul* din 23 Mai 1823).

Tot așa chestiunea succesiunilor, care în privința lichidării între comostenitori diferă mult de principiile prevăzute de legiuirea română; de pildă, neegalitatea între comostenitori la împărțeală, obligația acestora de a rămâne doi ani în indiviziune, etc.

Tot asemenea dispozițiunile din procedura civilă, cari sunt garanții luate de legiuitor pentru realizarea dreptății, variază și sunt în mare parte cu totul diferite de cele din legiuirea română.

Dacă teza aplicării dreptului civil rus s'ar mai putea susține până la 28 Martie 1918, când Sfatul Țării din Basarabia a cerut alipirea la patria mună, cu condiție de a se respecta legile ei locale, după această dată, când s'a cerut alipirea fără condițiuni, este absurd a o mai susține. — Căci, prin alipirea Basarabiei la regatul român fără condițiuni, s'a înțeles intrarea sub autoritatea dispozițiunilor de ordine publică, prevăzute în constituția Regatului. Prin urmare dispozițiunile

constituționale se întind și asupra Basarabiei, făcând să dispară împărțirea poporului român în clase, și să se proclame și asigure egalitatea tuturor Românilor înaintea legilor.

Ori, codul civil rus, a căruia aplicare o susține majoritatea Trib., este bazat tocmai pe această diferențiere de clase a populației basarabene, clase care își au fie care drepturile și privilegiile lor.

Prin urmare a mai susține azi aplicarea codului civil rus în Basarabia înseamnă a se călca principiile constituției actuale din Regat, care s'au extins prin alipirea fără condițiuni a poporului din Basarabia și în această provincie.

Acest lucru este confirmat și prin decretul lege No. 5410 din 31 Decembrie 1919 — de alipire a Basarabiei la patria mamă fără condițiuni.

Însă majoritatea Trib. în raportul său arată că jurisprudența rusă a variat în ce privește chestiunea de a se ști, care lege se aplică în județul Ismail, cea rusă sau cea civilă. E drept că această chestiune a fost controversată până mai acum câțiva ani chiar sub regimul rus; însă nici art. 2 din legea de organizare a justiției din Basarabia, din 15 Oct. 1918, nu ne arată precis, care legi existente în Basarabia rămân în vigoare. Însă din spiritul lui reese că legiuitorul s'a referit la legile de drept natural, ale poporului Basarabean, care existau în momentul răpirii Basarabiei.

Căci a admite o interpretare contrară, ar însemna ca pentru județul Cahul unde se aplică astăzi codul civil român, să se aplice o altă lege, ca în județul Ismail, unde se aplică astăzi codul civil rus să se aplice altă lege și alta în județele limitrofe unde sunt aplicabile codurile lui Armenopol și Donici. Ori această diversitate de legislație în aceeași provincie nu poate inspira o încredere în justiția din Basarabia.

Înțelegând să menținem discuția pe terenul pur juridic, nu ne putem întinde aci, spre a arăta cauzele cari conduc la această stare.

Voltaire spunea de Franța neunificată complect, că un călător voiajând prin diferitele ei provincii trebuia să și schimbe legile mai des decât caii de poștă. Acelaș lucru s'ar putea spune și despre Basarabia cu privire la modul cum i se împarte justiția.

Pentru aceste motive suntem de părere că fără intervenția unei noi legi naționale, române, faptele cari au dat naștere la obligațiuni civile între locuitorii Basarabiei, petrecute între ei de la 1879 și până la 15 Oct. 1918, trebuiesc să fie judecate în județul Ismail după principiile codului civil român existent astăzi în Regat, având în vedere starea de fapt în care s'a aflat această provincie în acest interval de timp, stare care se impune Judecătorului, de oare ce ea a silit pe basarabean să se judece și să se angajeze în relațiunile sale, legând obligațiuni în sensul legilor ruse.

În felul acesta privită chestiunea, legea rusă existentă până la 15 Oct. 1918, trebuie ținută în seamă pentru faptele cari s'au petrecut sub suveranitatea rusă, ca o regulă adoptată de locuitorii Basarabiei de nevoie, rezultat al voinței lor forțate.

Astfel că o lege nouă, care să dezlege chestiunea, cred că n'ar putea interveni.

Majoritatea Trib. însă, cere crearea unei legi române, care să scoată din aplicare legea civilă rusă din județul Ismail.

Interpretarea dată de majoritatea Trib. art. 2 din legea de organizare a justiției în Basarabia, în sensul că ea a menținut legile basarabene în vigoare, nu este juridică.

Într'adevăr, art. 2 spune că legile aplicabile în Basarabia sunt legile în vigoare; iar art. 83, că o co-

misie va traduce legile în vigoare. Această comisie a tradus codul civil rus și procedura lui, însă această traducere nu poate avea putere de lege în Basarabia, dacă nu este revăzută și consfințită de puterea legiuitoare.

Toate autoritățile noastre și deci și cele legiuitoare, în momentul facerii legii de organizare a justiției în Basarabia lucrau pe baza puterii dată lor de Constituția regatului român.

În art. 34 și 93 din Constituție se spune că puterea legiuitoare nu poate fi delegată altei puteri în Stat.

Constituțională a putut fi edictarea art. 2 și 83 din legea de organizare a justiției în Basarabia, constituțională a putut fi traducerea legii întregi, dar nu poate fi constituțională aplicarea legilor traduse de comisie fără întărirea lor de puterea legiuitoare.

Fără o lege, care să consfințească codurile ruse traduse de comisie, ele nu pot avea putere de lege pentru judecătorii români, căci ele nu sunt constituționale.

(ss) V. DRAGU

Judecător de Instrucție Trib. Ismail

25 Sept. 1920.

INALTA CURTE DE CASAȚIE ȘI JUSTIȚIE S. II

Audiența dela 21 Decembrie 1920

Președenția d-lui GH. STOICESCU, Președinte

Maria I. B. Vlădoianu, I. I. B. Vlădoianu și Al. I. B. Vlădoianu
cu I. Vlădoianu

Decizia civilă No. 167

Litispendență. — Condițiuni. — Aplicațiune. — Art. 110 pr. c. — Succesiune. — Colaterali. — Colaterali prin adopție. Dreptul lor de succesiune în averea fratelui. — Lipsa de sezină. — Art. 654 c. civil. — Apel. — Cerere nouă. — Neadmitere. — Art. 327 pr. c.

Adopție. — Dreptul de succesiune acordat adoptatorului în averea adoptatului. — Condițiuni pentru exercitarea lui. — Art. 316 c. c.

1. Nu există identitate de obiect și cauză și deci nu poate fi vorba de litispendență, între două acțiuni din cari una tinde să determine pe cale principală, dreptul de proprietate al moștenitorilor într'o succesiune, iar cealaltă, printr'o contestație la punerea în posesiune, tinde să se de idă cui aparține posesiunea unui legat.

2. Dreptul pe cari îl au frații adoptivi în succesiunea fratelui lor este în virtutea vocațiunii lor proprii, iar nu prin reprezentarea adoptatorului. Frații de sânge neavând sezină, cu atât mai mult n'o pot avea cei adoptivi.

3. Cererea de anularea unui testament pentru că nu conține semnătura și scrierea testatorului, constituie o cauză juridică deosebită de aceea a incapacității de a dispune și ea atare nu poate fi invocată pentru prima oară în ap l.

4. Dreptul de succesiune specială, acordat prin art. 316 c. civ. adoptatorului sau descendenților săi asupra bunurilor primite de adoptatul mort fără descendenți, este subordonat condițiunii ca aceste bunuri să se găsească în natură în patrimoniul adoptatului la moartea sa. Dacă deci ele au eșit din acest patrimoniu fie prin acte între vii, fie prin

acte de ultimă voință, adoptatorul sau descendenții lui sunt privați de dreptul acordat de art. 316 c. civil.

Curtea,

Ascultând citirea raportului făcut în cauză de d-l Consilier G. N. Raicoviceanu;

Pe d-l avocat Cezar Parteniu în dezvoltarea motivelor de casare și

Pe d-l avocat S. Rosental în combateri;

Deliberând,

Asupra motivului I de casare :

«Exces de putere, incompetență, violarea articolelor 210 pr. civ. (litispendența) și 335 pr. civ.

«Am arătat înaintea Curței de Apel, în contestația ce am făcut la trimiterea în posesie a lui I. Vlădoianu, asupra cincimei indivize rămase dela Niculae Vlădoianu că există deja anterior introdusă la Tribunalul Ilfov s. III, o acțiune de esire din indiviziune, prin care reclamăm recunoașterea dreptului nostru de proprietate cu toate atribuțiile ei, deci și a posesiunii și asupra acelei cincimi indivize, și am invocat litispendența, cerând declinarea competenței și trimiterea afacerii spre judecată la secția III, a Tribunalului; totuși Curtea ca și Tribunalul ne-a respins această cerere incidentă».

Având în vedere că se constată din decizia supusă recursului, că în 1915 încetând din viață I. B. Vlădoianu a lăsat ca moștenitori cinci copii și anume: Maria, Ion și Alexandru legitimați prin căsătoria cu mama lor, Maria născută Kaiser, și doi copii adoptivi Niculae și Ion din legătura cu d-na Cécile născută Salaune; că la 31 Decembrie 1916 încetând din viață și copilul adoptiv Niculae, fără descendenți, lasă prin testament fratelui său uterin Ion Vlădăianu, cincimea curenită lui din bunurile rămase în succesiunea adoptatorului; că legatarul Ion Vlădoianu fiind trimis în posesiunea averii prin Jurnalul Tribunalului Ilfov s. I, No. 1107 din 23 Ianuarie 1919, la această punere în posesie fac contestațiune copii legitimați, Maria Ion și Alexandru Vlădoianu pe motiv că adoptatul Niculae murind fără descendenți și partea lui găsindu-se în natură în patrimoniul său, la epoca morții, această parte din averea succesorală a adoptatorului urmează să se întoarcă la descendenții acestuia, în baza dreptului de succesiune specială ce le acordă art. 316 cod. civil; că această contestațiune care face obiectul procesului dezbătut înaintea instanțelor de fond, a fost respinsă de ambele instanțe ca neîntemeiate;

Având în vedere că, înaintea Curții de Apel, contestații Maria, Ion și Alexandru I. B. Vlădăianu, azi recurenți, au susținut că există litispendență între contestațiunea lor dela secția I-a a Tribunalului Ilfov și acțiunea de împărțea succesiunii lui I. B. Vlădăianu introdusă anterior la secțiunea III-a a aceluiași Tribunal și, în consecință, a cerut trimiterea contestațiunii spre judecare la secția III-a;

Considerând că potrivit art. 110 proced. civilă pentru ca să existe litispendența se cere identitate de obiect și cauză între afacerile pendente între aceleași părți la instanțe diferite;

Că, în speță acțiunea de împărțea dela secția III-a a Tribunalului având de obiect să determine dreptul de proprietate al fiecărui moștenitor în succesiunea lui I. B. Vlădăianu, iar prin contestațiunea de față cerându-se a se decide cui aparține posesiunea cincimei din avera succesiune, legată de adoptatul Niculae Vlădoianu frațele său uterin Ion Vlădoianu, nu există identitate de obiect și cauză între cele două acțiuni; și, așa fiind, Curtea de Apel găsind nefondată excepțiunea de litispendență, n'a violat art. 140 și 335 proced. civ., n'a violat nici o regulă de competență și n'a comis nici un

exces de putere, cum se susține prin motivul de casare;

Asupra motivului II de casare :

«Omisiune esențială, nemotivare, violarea principiului «in pari causa melior est possidentis» a principiului că într'un litigiu asupra posesiunii nu se poate discuta și tranșa chestiunile de proprietate.

«Am arătat înaintea Curței de Apel, ca și înaintea Tribunalului că noi avem posesiunea de drept și, în orice caz, pe cea de fapt, unită cu animus domini, manifestat prin acțiunea de esire din indiviziune sus pomenită, și care a operat intervențiunea titlului posesiunii din posesiune indiviză și pentru I. Vlădăianu, — exclusivă pentru noi, în ce privește cincimea rămasă după moartea lui N. Vlădăianu, — și am susținut, că, așa fiind, nu ni se poate lua această posesiune pe calea unei simple cereri de trimetere în posesiune, ci numai pe calea unei acțiuni în revendicare, și că pe calea extraordinară a cererii de trimetere în posesie nu se poate discuta valoarea dreptului de proprietate, sprijinit de noi pe art. 316 din codul civil și invocat de adversar pe baza testamentului. Totuși Curtea de Apel ca și Tribunalul violează prin decizia dată, aceste principii, — omițând de altfel chiar de a discuta și de a motiva înlăturarea lor în speță».

Având în vedere că după art. 653 c. civil, numai descendenții și ascendenții lui decedus au sezina bunurilor succesoriale; că recurenții sunt frați în virtutea contractului de adopțiune al părintelui lor; că dacă frații de sânge nu au sezina de drept asupra averii moștenită dela frații lor, cu atât mai puțin au această sezina în averea fratelui adoptiv; că dreptul ce legea acordă recurenților ca descendenți ai adoptatorului la succesiunea specială a adoptatului, nu-l au prin reprezentațiunea adoptatorului ci în virtutea vocațiunii lor proprii; că, dar, fără temeii susțin recurenții că au o posesiune de drept asupra bunurilor adoptatului Niculae Vlădoianu;

Că nici posesiunea exclusivă de fapt recurenții nu pot susține că au asupra acestor bunuri, întrucât este necontestat că averea se posedă în indiviziune de toți moștenitorii, iar din concluziile scrise depuse la Curtea de Apel nu rezultă că recurenții ar fi invocat, față de pretențiunea legatarului, vre-un act care să fi operat schimbarea naturii posesiunii lui Alexandru I. B. Vlădăianu, care deține părțile celorlalți ca arendaș într'o posesiune exclusivă și cu titlu de proprietar;

Că prin urmare, nu poate fi vorba de nici o omisiune esențială, sau nemotivare din partea Curței de Apel asupra susținerii recurenților, că ei nu pot fi scoși din posesiunea porțiunii în litigiu decât pe calea unei acțiuni în revendicare a legatarului, întrucât, precum s'a arătat, dânsii n'au nici de fapt nici de drept în posesiune bunurile adoptatului, chiar în ipoteza când aceste bunuri ar fi supuse dreptului de întoarcere cum se pretinde de recurenți;

Asupra motivului III de casare :

«Exces de putere, greșită aplicațiune a art. 327 proc. civilă; eroare gravă de fapt.

«Curtea de Apel respinge incidentul de a se verifica scrierea și subscrierea de pe testamentul lui I. Vlădoianu pe cari am declarat că nu le recunoaștem, și motivează această respingere prin ceea că «nulitatea testamentului pentru viciile de formă constituie o cerere nouă față de cererea inițială de incapacitate testatorului» și ca atare prohibită de art. 327. — Or, astfel argumentând, Curtea de Apel, face eroare flagrantă de fapt, de a considera că în contestațiunea făcută de noi la Tribunal, obiectul cererii a fost nulitatea testamentului, pe când în realitate obiectul cererii a fost anularea jurnalului de trimitere în posesie și respectarea posesiunii noastre, — cauza cererii fiind existența în favoarea noastră a unui drept de proprietate și de posesie de fapt, — iar nerecunoașterea scrierei și a subscrierei de pe testament e un simplu mijloc de apărare, o excepție defensivă față de preținsul drept de proprietate ce ne opunea adversarul, și ca

atare cererea de verificare dintre cele declarate formal admisibile pentru prima oară în apel de art. 327 pr. civ. a cărei aplicație în speță s'a făcut de Curte în mod greșit».

Având în vedere că Ion Vlădoianu fiind trimis în posesiunea bunurilor fratelui său uterin Nicolae Vlădăianu pe baza testamentului olograf al acestuia, recurenții au atacat prin contestațiunea lor acest testament pe motiv că adoptatul nu avea capacitatea de a dispune prin act de ultimă voință de bunurile ce primise dela adoptator, conform art. 316 c. civ.; că tribunalul respingând acest motiv de contestație, recurenții au făcut apel la Curtea din București unde, pe lângă lipsa de capacitate au mai invocat și lipsa de consimțământ întrucât au tăgăduit scrierea și subscrierea testatorului cerând, în acest scop, să se procedeze la o verificare de scripturi; că, Curtea de Apel a respins cererea de verificare și a scrierii testamentului pe motiv că nu se poate schimba în apel cauza acțiunii dela prima instanță;

Considerând că cererea de nulitate a testamentului olograf, pentru că nu conține semnătura și scrierea testatorului, constituie o cauză juridică deosebită de aceea a incapacității de a dispune; că, dar, atunci când la prima instanță recurenții atacau testamentul pentru incapacitatea testatorului de a dispune conform art. 316 cod. civil. cu drept cuvânt Curtea de apel nu a primit să se disente, înaintea sa, nevalabilitatea testamentului pentru lipsa formelor sau a consimțământului care constituie o cauză juridică deosebită;

Că respingând cererea de a procedea la o verificare a scrierii și semnăturii testamentului, Curtea de Apel n'a comis nici o eroare gravă de fapt, violare de lege sau exces de putere.

Asupra motivului IV de casare :

«Exces de putere, violarea art. 316 c. civ.

«Curtea de Apel, pentru aplicația art. 316 face o distincție arbitrară pe care nu o face legea între succesiunile ab intestat și cele testamentare restrângând aplicația acestui articol numai la cazurile când lucrurile date de adoptator se vor găsi în natură în succesiunea ab intestat a adoptatului, deși e evident că și în cazul succesiunii testamentare ele se găsesc în natură tot în succesiunea adoptatului, trebuind ca necesitate să se găsească undeva și să vină de undeva, în patrimoniul legatarului. Ori dacă aceste lucruri se găsesc în natură în momentul morții adoptatului în succesiunea acestuia,—indiferent fie ab intestat sau testamentară, căci legea nu distinge,—unica condiție pusă de art. 316, că aceste lucruri să treacă prin comandamentul legii la descendenții adoptatorului e îndeplinită, și numai prin violarea aceluși articol se poate decide, cum a făcut Curtea de Apel, că bunurile trebuie să treacă în acest caz la legatar».

Considerând că cesiunea dedusă în judecată prin acest motiv de casare este aceea de a se ști dacă recurenții în calitate de descendenți ai lui I. B. Vlădoianu, adoptatorul lui Nicolae Vlădoian, mai pot să exercite dreptul de succesiune specială ce le acordă art. 316 c. civ. asupra bunurilor primite de adoptatul Nicolae Vlădoianu prin dar sau succesiune dela adoptator, chiar și în cazul când adoptatul a dispus de aceste bunuri prin testament, sau în alte cuvinte, dacă adoptatul poate să dispue prin testament de bunurile primite dela adoptator;

Considerând că, după art. 316 cod. civil. dreptul de succesiune specială al adoptatorului sau descendenților acestuia asupra bunurilor primite de adoptat, mort fără descendenți, este subordonat condițiunii ca aceste bunuri să se găsească în natură în patrimoniul adoptatului, la epoca morții acestuia; că, de aci urmează, că dacă aceste bunuri es din patrimoniul adoptatului fie prin acte între vii fie prin acte de ultimă voință, ele încetează de a mai fi în natură în patrimoniul adop-

tatului și deci adoptatorul sau descendenții săi sunt privați de dreptul ce le acordă art. 316 cod. civil;

Că, cuvintele «bunurile ce se găsesc în natură» din textul art. 316 cod. civil trebuie luată în acceptațiunea lor juridică iar nu literală; că, într'adevăr, din momentul morții adoptatului, bunurile legate devin proprietatea legatarului și deci juridicește, ele nu mai figurează în patrimoniul adoptatului;

Considerând pe lângă aceasta, că adoptatul având la succesiunea adoptatorului aceeași vocațiune ca și un copil legitim, adoptatul n'ar câștiga asupra succesiunii adoptatorului toate drepturile unui copil legitim dacă nu le-ar putea transmite prin testament oricărei alte persoane, ca și un copil legitim;

Că, capacitatea fiind regula și incapacitatea, excepțiunea, ar trebui un text expres de lege, care să limiteze asupra bunurilor moștenite dela adoptator numai la actele de înstrăinare între vii;

Că a declara nevalabile dispozițiile testamentare ale adoptatului, ar fi a creea în favoarea adoptatorului sau a descendenților acestuia un drept de rezervă la succesiunea adoptatorului, drept pe care legea nu-l prevede nicăieri;

Considerând prin urmare, că nimic nu autoriză de a declara incapabil pe adoptat de a dispune prin testament de bunurile primite, prin dar sau succesiune dela adoptator și așa fiind, când Curtea de Apel decide că, în fața testamentului lui Nicolae Vlădoianu, recurenții nu mai pot să exercite dreptul de succesiune specială ce le acordă art. 316 cod. civil asupra cincimeii din averea lăsată fratelui său uterin Ion Vlădoianu, a dat o bună interpretare citatului text de lege și n'a comis nici un exces de putere;

Că toate motivele de casare sunt dar neîntemeiate și recursul cată să fie respins;

Pentru aceste motive, Curtea, respinge etc.

NOTA. — Un copil adoptat moare fără descendenți și lasă prin testament toată averea unui frate al său; moștenitorii adoptatorului reclamă aceste bunuri cu dreptul lor de succesiune specială recunoscut de art. 316 c. civ. și astfel se naște chestiunea, dacă bunurile lăsate prin testament trebuie sau nu considerate ca fiind eșite din patrimoniul testatorului. Aproape toată lumea, doctrina și jurisprudența admite afirmativa și soluția surprinde la prima vedere, de oare ce textul art. 316 spune clar că lucrurile date «de către adoptator prin dar «sau moștenire, ce «se vor găsi în natură în vremea morții adoptatului, se vor întoarce la adoptator sau la descendenții săi, cu îndatorirea de a contribui la «datorii și fără prejudiciul drepturilor unor a treia «persoane», și nu începe nici un fel de îndoială că în cazul unui testament, bunurile se găsesc totuși în natură în vremea morții testatorului. Un lucru mi se pare sigur, și anume, că nici textul nici spiritul art. 316 nu rezolvă chestiunea în sensul doctrinei și a jurisprudenței: totul e limpede și din redacția lui rezultă că lucrurile cari au fost vândute, donate sau pierdute de către adoptat, în timpul vieții sale, nu mai pot fi culese de adoptator, de oarece ele nu se găsesc în natură în vremea morții adoptatului, dar nu rezultă în nici un caz că bunurile tes-

tate nu se mai găsească în natură în patrimoniul adoptatului, numai fiind că acesta a făcut testament.

Spiritul art. 316 este tot atât de clar, de oare ce autorii ne spun toți, că acest articol care nu este de cât o consecință a principiului că adoptatorul nu moștenește pe adoptat, se explică printr-o interpretare de voință a adoptatorului, care înțelege să se despoaie în favoarea adoptatului și a descendenților săi, dar nici într'un caz în favoarea celor alte rude mai depărtate. Textele interpretative de intenții nu prea au mare valoare, dar or cum ar fi, dacă aceasta a fost intenția adoptatorului, apoi sigur este că el nu a înțeles să poată fi despoiat de drepturile pe care și le a rezervat prin art. 316, grație unui simplu testament, pe care orice adoptat, fără descendenți, era fatal să le facă pentru a favoriza alte rude mai îndepărtate. Dacă art. 316 nu face alt ceva decât să interpreteze intenția adoptatorului, așa după cum crede întreaga doctrină, această intenție trebuie completată și, în consecință, să decidem că adoptatorul nu a înțeles nici odată să dea voie adoptatului să dispună prin testament, în favoarea altora decât a descendenților săi, de bunurile care le-a moștenit dela adoptator sau pe care le a primit în dar.

Și cu toate acestea, toată lumea crede că art. 316 nu se aplică atunci când adoptatul a făcut un testament, și argumentarea este foarte simplă: dreptul recunoscut de acest articol adoptatorului este un drept de succesiune, fără a fi însă rezervatar; și fiind că succesiunea «ab intestat» nu se deschide decât numai atunci când nu este testament, sau mai exact, decât numai asupra bunurilor asupra cărora defunctul nu a dispus prin testament, rezultă în mod fatal că în cazul când adoptatul a dispus prin testament de bunurile moștenite dela adoptator, nu se mai poate deschide o succesiune «ab intestat» asupra acestor bunuri și astfel se poate spune, în mod necorect de altfel, că ele nu se mai găsească în natură în vremea morții testatorului. (Vezi Fuzier-Herman art. 747 No. 60; Curțile din Toulouse. Dalloz 92, 2. 369 și din Besançon Dal. 902. 2. 390 citate de Colin și Capitant, V. III, p. 430, lit. c.)

Orice ar spune textul art. 316, soluția este juridică și satisface principiile de drept comun care cer ca bunurile ce intră în patrimoniul nostru prin dar sau moștenire, să intre fără nici o restricție și să devie proprietatea noastră completă de care să putem dispune prin orice mod.

Curtea de Casație admite, după cum se vede, soluția doctrinei și jurisprudenței franceze, dar în loc să explice lucru așa cum l'am făcut noi, adică să puie în principiu că natura dreptului recunoscut de art. 316 este de ordin succesoral

și să tragă concluzia, ne dă o serie de argumente care nu se leagă între dănsese, fiind că tocmai punctul de plecare lipsește.

În adevăr, în primul considerent citim că art. 316 cerând ca bunurile să se găsească în natură la moartea adoptatului, «de aci urmează că «dacă aceste bunuri es din patrimoniul adoptatului fie prin acte între vii, fie prin acte de «ultimă voință, ele încetează de a mai fi în natură în patrimoniul adoptatului...» Ceeace așa prezentat, nu este exact, de oarece singurul lucru care rezultă din text, este că adoptatorul nu moștenește bunurile pe care adoptatul le-a vândut sau dăruit în timpul vieții, dar nici de cum că nu moștenește bunurile de care a dispus prin testament, căci acestea orice s'ar spune, se găsească în natură în vremea morții adoptatului.

Al doilea considerent spune că cuvintele «bunurile ce se găsească în natură» din textul art. 316 «trebuie luate în accepțiunea lor juridică «iar nu literală; că, în adevăr, din momentul «morții adoptatului, bunurile legate devin «prietatea legatarului și deci juridicește, ele nu «mai figurează în patrimoniul adoptatului». Argumentul, de și este tradus aproape cuvânt cu cuvânt din Baudry-Lacantinerie (Succ. Vol. I, No. 714, p. 542), totuși așa prezentat nu însemnează nimica, căci dacă dreptul adoptatorului ar fi rezervatar, argumentarea ar fi greșită, și pentru ca să aibă vreun înțeles trebuie stabilit mai întâi natura dreptului recunoscut de art. 316.

Al 3-lea considerent aparține în propriu redactorului deciziei, căci ne spune un lucru care nu cred să'l fi găsit la vr'un autor și anume că «adoptatul având la succesiunea adoptatorului aceeași vocațiune ca și un copil legitim, «adoptatul n'ar câștiga asupra succesiunii adoptatorului toate drepturile unui copil legitim, «dacă nu le ar putea transmite prin testament «ori cărei alte persoane, ca și un copil legitim». Ceeace nu are absolut nici un sens, căci dacă apropierea ar fi exactă, atunci ar trebui ca adoptatul să poată fi moștenit de orice rudă până în gradul al 12 ca orice copil legitim.

Al 4-lea considerent pune în principiu «că «capacitatea fiind regula și incapacitatea excepțiunea, ar trebui un text expres de lege care «să limiteze asupra bunurilor moștenite dela «adoptator, numai la actele de înstrăinare între «vii», dar, mi se pare, că textul există și cred a fi demonstrat că nici litera nici spiritul art. 316 nu permite soluția la care ajunge doctrina și jurisprudența, grație principiilor noi din materia succesiunii «ab intestat», principii cari șterg pur și simplu art. 316 din Codul nostru civil.

În fine, al 5-lea considerent, ne spune «că a declara nevalabile dispozițiile testamentare ale adop-

«tatului ar fi a creea în favoarea adoptatorului sau «a descendenților acestuia un drept de rezervă la «succesiunea adoptatorului», lucru foarte adevărat, dar care astfel prezentat nu are nici un înțeles, de oarece nu are nici o legătură cu considerentele precedente.

Chestiunea nu poate fi înțeleasă decât dacă se prezintă în forma unui silogism :

1. Dreptul recunoscut de art. 316 adoptatorului este un drept de natură succesoral, fără a fi însă rezervatar.

2. Succesiunea „ab intestat“ nu se deschide decât numai atunci când nu există succesiune testamentară.

Concluzia : adoptatorul nu poate în consecință să culegă bunurile de care vorbește art. 316 când adoptatul a dispus de ele prin testament, de oarece în cazul acesta nu se mai deschide succesiunea «ab intestat» asupra acestor bunuri.

Nu este pentru prima oară când constatăm că deciziunile Inaltei Curți sunt redactate fără nici o îngrijire, și lucru este cu atât mai curios cu cât între magistrații care au iscălit această decizie sunt câțiva care comentează cu drept cuvânt, printre cei mai buni judecători pe care îi avem azi în țara românească. Înțelegem foarte bine că deciziunile nu se redactează de înalții magistrați, ci de ajutoři de grefă, dar aceștia singuri sunt considerați ca magistrați, iar unii dintrânșii trec pe la Curțile de Apel și apoi, oricum ar fi lucrurile, 'mi închipui că judecătorii care iscălesc deciziunile încep prin a le citi, și atunci mă întreb cu multă mirare, cum de nu se arată mai exigenți și nu cer o redactare mai îngrijită ?

Dacă în hotărârea unei instanțe de fond ceea ce comentează în primul rând este soluția, la Curtea de Casație chestiunea se schimbă, căci ea face legea și atunci ceea ce comentează mai cu seamă este redactarea care devine astfel un text de lege interpretată.

Deciziunile Casației trebuiesc să fie clare, precise și juridic redactate, căci numai astfel își pot îndeplini rolul lor care este acela de a interpreta un text obscur de lege. Din cauza felului cum se redactează și în lipsa unei argumentări strict juridice și ca formă și ca fond, ele nu ne sunt de mare ajutor, căci trebuie să ne mulțumim cu soluția fără ca să ne mai interesăm cum s'a ajuns la ea.

Am adnotat deciziunea de mai sus mai cu seamă pentru a scoate în evidență aceste lucruri.

ALFRED JUVARA

INALTA CURTE DE CASAȚIE ȘI JUSTIȚIE S. II

Audiența dela 19 Octombrie 1920

Președenția d-lui GH. STOICESCU, Președinte

Decizia No. 1385

Amnistie. — Decretul-lege No. 1547/920. — Crime să-

vârșite dar neisbutite. — Dacă sunt amnistiate sau nu. — Soluție negativă.

Decretul-lege No. 1547/920 exceptând dela beneficiul amnistiei omorul și asasinatul, cum și provocățiunea și complicitatea la ele, urmează că prin aceasta nu sunt amnistiate nici crimele săvârșite dar neisbutite, cu privire la care există acelaș grad de criminalitate și perversitate și numai întâmplarea face ca executarea totală a faptului să nu fie îndeplinită.

Curtea,

Ascultând pe d-l Procuroer Al. Dem. Opreșcu în concluziuni pentru respingere ;

Deliberând,

Asupra motivului de casare :

«Violarea legii și greșita interpretare a textelor.

«Fiind delegat a susține acuzarea înaintea Curții cu juri din Vaslui am arătat Curții că amnistiind pe numitul acuzat se violează art. 1 al. 15 și final din citatul Decret-lege, care exceptează dela beneficiul amnistiei pe agenții provocatori ai unor atari crime».

«Că deși s'ar putea obiecta că, dat fiind că art. 1 în partea inițială, prevede amnistia celor ce au făcut serviciul militar, — ca regulă, — iar înlăturarea dela beneficiul amnistiei ca excepția și odată cu art. 38 al. 2, nu e trecut printre excepții urmează că crima săvârșită dar neisbutită și agentul ei provocator, ar beneficia de amnistie, totuși de oarece menționatul decret-lege nu adoptă ca criteriu, de a indica excepțiile, numai citarea textelor penale, pe articole ci și arătarea în mod generic a unor fapte penale ca : provocățiunea, complicitatea, sau tănuirea pe care le exceptează dela amnistie fără a preciza art. respectiv, ci în mod general enunțativ, astfel încât în acest aliniat final, e loc de interpretare dacă în intenția legiuitorului n'a fost să excepteze și crima săvârșită dar neisbutită, ca fiind mult mai gravă decât tănuirea din punct de vedere al psihologiei criminalului și a pericolului social» ;

«Că, dacă, decretul-lege, citat, n'a făcut mențiune și de crima săvârșită, dar neisbutită, se datorește faptului că doctrina asimilează crima săvârșită, dar neisbutită cu însăși crima în sine, din punct de vedere al intențiunii și gradului de perversitate a criminalului, căci în cazul art. 38 al. 2, crima n'a isbutit din cauze cu totul independente de voința autorului ;

Că, pentru aceleași motive însăși textul art. 38 al. 2 prevede, pentru crima săvârșită, dar neisbutită o penalitate ce nu se scoboară sub pragul de jos al pedepsei pentru crima executată, oprindu se la minimum» ;

«Că, nu era necesar, ca decretul-lege din aliniatul final de sub art. 1 «să facă vorbirea» de crima săvârșită, dar neisbutită, de oarece este principiul generalmente cunoscut în final, că dacă conf. art. 39 delictul neisbutit precum și tentativa, nu se pedepesc decât la întâmplările prevăzute prin vre'o dispoziție specială a legii, în schimb însă, în materie de crimă pedeapsirea tentativei și a crimei săvârșite, dar neisbutită constituie regula generală potrivit art. 38» ;

«Că, astfel fiind, Curtea interpretează greșit citatele texte, atunci când amnestiază pe un agent provocator, la o crimă săvârșită, dar neisbutită».

Având în vedere că Const. Pantelimon a fost trimis în judecata Curței cu jurați din Vaslui pentru faptul că, în scop de a se răzbuna pe fosta sa amantă, prin daruri și promisiuni de sume de bani, a provocat pe alți proveniți ca, într'o noapte să se ducă să așeze la casa lui Vasile Colu, care trăia cu amanta sa o bușe legată cu fer, încărcată cu pulbere și o granată franceză cu fitile, cărora le-a pus foc spre a le face să explodeze pentru a omorâ pe cei din casă, crimă ce s'a săvârșit, dar nu a izbutit și care este prevăzută de art. 47 combinat cu 38 al. 2 și 225, 234 cod penal ;

că, Curtea cu jurați, prin jurnalul ce este supus acestui recurs, constatând că numitul acuzat a fost în serviciul armatei în timpul războiului, l-a declarat amnistiat pentru acest fapt în temeiul decretului-lege No. 1547 din 1920.;

Considerând că dec. lege 1547/920, declară că cei ce au făcut un serviciu în armată sunt amnistiați, în principiu de toate faptele afară de excepțiunile prevăzute în art. 1; că printre faptele exceptate dela beneficiul amnistiei, decretul-lege enumeră la No. 15, omorul, și asasinatul (art. 225—234 cod. penal) cum și provocațiunea și complicitatea la aceste fapte.;

Considerând că prin excepțiunile generice de omor și asasinat se înțelege atât crima isbită cât și crima neisbită, de oarece în ambele crime există același grad de criminalitate și perversitate, și numai întâmplarea face ca în crima neisbită executarea totală a faptului să rămână fără apel;

Că întrucât, dar, după natura lor, crimele neisbite nu pot fi separate de cele isbite, nici dec. lege în chestiune nu a deosebit aceste două categorii de fapte.;

Că obiecțiunea ce s'ar aduce că dec. lege la No. 15, nu citează în parantez pe lângă art. 225 și 334 c. penal și art. 38, care pedepsește crima neisbită, nu are nici o valoare, intrucât art. 38 prevede numai penalitatea, pe când elementele constitutive ale crimelor neisbite de omor și asasinat se găsește tot în art. 225—334 cod. pen. vizate de decret printre faptele exceptate dela beneficiul amnistiei.;

Că așa fiind, numai printr'o greșită interpretare a Decret-lege 1547/920, Curtea cu jurați din Vaslui a declarat amnistiat pe Const. Pantelimon pentru faptul de provocațiune de omor, săvârșită, dar neisbită, și prin urmare recursul ministerului public câtă să fie admis ca întemeiat.

Pentru aceste motive, Curtea, admite recursul ministerului public și casează etc.

INALTA CURTE DE CASATIE ȘI JUSTITIE S. II

Audiența dela 8 Februarie 1921

Președenția d-lui GH. STOICESCU, Președinte
Deciziunea penală No. 163

Amnistie. — Decretul-lege din 6 Mai 1920. — Contabil-casier și diriginte al magazinului de consum al unei Societăți cooperative. — Substracțiuni comise de dânsul în această calitate. — Dacă sunt amnistiate? — Soluție afirmativă. — Motivul. — Art. 4 din decretul-lege de amnistie. — Art. 1, 2, 3, 7, 11, 17, 59 și 60 din legea băncilor populare și art. 140, 123, 125 și 127 c. penal.

Substracțiunile comise de un contabil-casier-diriginte al magazinului de consum al unei societăți cooperative, constituie o infracțiune, care a fost amnistiată prin decretul-lege din 6 Mai 1920, dacă și celelalte condițiuni cerute de această lege sunt îndeplinite.

Aceasta pentru motivul că acești funcționari sunt particulari, iar nu funcționari publici, deoarece nu sunt numiți de un organ superior al Statului, iar instituțiunea pe lângă care funcționează este o instituție publică, — și pentru motivul că legiuitorul când a exceptat dela beneficiile amnistiei, «substracțiunile și delapidările comise de funcționarii publici», a avut în vedere gravitatea acestor infracțiuni din punct de vedere al infractorului, iar nu al naturii infracțiunii.

Curtea,

Având în vedere că din sentința supusă recursului, rezultă că recurentul Constantin C. Sava, fiind dat judecătoarei a fost condamnat de judecătoria ocolului rural Fetesti din Jud. Ialomița, la trei luni închisoare și la 15.771 lei despăgubiri civile, către societatea Cooperativă Fetesti din jud. Ialomița, pentru faptul de delapidare și fals ce a comis în dauna numitei bănci, în calitate de contabil, casier și diriginte al magazinului cooperativei de mai sus; că făcând apel tribunalul Ialomița i l-a admis în parte și menținând aplicațiunea art. 140, 123, 125 și 127 cod. pen. precum și 17 din legea băncilor populare și a redus pedeapsa la o lună închisoare confirmând despăgubirile acordate de prima instanță; că în contra acestei sentințe, inculpatul a făcut recursul de față.;

Având în vedere cererea făcută de recurent de a fi declarat amnistiat în baza decretului lege No. 2009 din 6 Mai 1920.;

Considerând, că prin art. II al zisului decret, sunt amnistiate, toate infracțiunile din orice legi ar decurge de competența instanțelor penale, civile sau militare, săvârșite până la data de 11 Noembrie 1918 st. n., de acei cari în timpul războiului mondial nu au fost sub arme, nici nu au făcut vre-un serviciu în armată, dacă acele infracțiuni nu au dat loc la hotărâri definitive.;

Că, dela beneficiul acestei amnistii, sunt excluse un număr de infracțiuni, între cari și „substracțiunile și delapidările comise de funcționarii publici», prevăzute la punctul 4 din decret.;

Considerând că ceea ce a determinat pe legiuitor, de a exclude dela beneficiul amnistiei, infracțiunile de mai sus a fost gravitatea sub care le-a privit, din punctul de vedere al infractorului, iar nu din acela al naturii infracțiunii.;

Că aceasta rezultă în mod clar, din textul precis al decretului și mai ales din raportul Ministerului de Justiție, ce însoțește acest decret, cum și din circulara dată autorităților judecătorești din întreaga țară, în care lămurște vederile ce l-au călăuzit la alcătuirea lui.;

Că în ce privește gravitatea infracțiunii din punct de vedere al infractorului, autorul decretului, precizează în raportul său, că a avut în vedere între altele, delapidarea comisă de un funcționar public, care este cu mult mai gravă decât furtul de bani comis de un particular.;

Considerând, pe de altă parte, că singura calitate de funcționar al Statului, putând da substracțiunii de bani publici caracterizarea legală de „delapidare de bani publici», și întrucât legiuitorul întrebuițează în text, chiar termeni ceruți în acest scop, rezultă, că a avut în vedere numai această categorie de infractori.;

Că așa fiind, urmează a examina și decide, dacă recurentul avea sau nu calitatea de funcționar public, în momentul săvârșirii infracțiunii.;

Considerând că prin funcționar public, se înțelege orice funcționar al statului, care în virtutea însărcinării sale, este investit cu o porțiune din suveranitatea națională, și în baza căreia legea îi acordă anumite atribuțiuni și prerogative.;

Că, este de a se vedea, dacă „băncile populare sătești și cooperativele sătești» constituite conform legii lor specială, au caracterul de instituțiuni de stat și deci dacă funcționarii lor, pot fi priviți ca funcționari publici sau particulari.;

Văzând art. 1, 2, 3, 7, 11, 17, 59 și 60 din legea băncilor populare sătești și a Casei lor Centrale, din 14 Aprilie 1910 publicată în Monitorul Oficial din 15 Aprilie 1910.;

Considerând că prin art. 2 al legii, se prevede în mod formal, că toate aceste bănci sunt considerate ca societăți comerciale; că ele fac operațiuni pur comerciale; că împrumuturile contractate la dânsule sunt de natură comercială; că ele au în condițiunile legii o personalitate juridică distinctă, fiind administrată fiecare în parte, de administratorii sau directorii lor aleși și se lichidează conform dispozițiunilor codului comercial;

Că, numai în ce privește supravegherea administrațiunei lor, ele sunt supuse controlului casei centrale a băncilor populare sătești, singura care este instituțiune de stat și a-i cărei funcționari sunt numiți, înaintați și revocați de către Ministerul Finanțelor, conform normelor fixate prin lege;

Că în adevăr, art. 60 din lege, determină, cu privire la acești din urmă, nu numai condițiunile pentru numire și înaintare. — dar precizează încă puterea probantă în justiție a actelor ce ei dresază în calitate de organe de control — pe cât timp nu prescrie nici o modalitate sau condițiune, pentru funcționarii ceilalți ai băncilor populare sau ai societăților cooperative sătești, contituite în baza aceleiași legi;

Că așa fiind, numirea unui contabil casier și diriginte al magazinului unei cooperative, nefiind făcută de vre-un organ superior al statului, conform normelor prescrie pentru funcționarii publici și întru cât instituțiunea pe lângă care funcționează, are un caracter particular, el este de asemenea un funcționar particular, iar nu public;

Că dacă art. 17 din lege, prevede pentru cei ce vor comite sustracțiuni din fondurile încredințate mânării lor, ca funcționari ai băncilor populare, și cooperativeelor sătești, aceeași pedeapsă, ca pentru delapidatorii de bani publici conform art. 140 cod. pen. și 123 acelaș cod, în cazul când infractorul a săvârșit și delictul de fals, nu se poate sustine că acest singur fapt le-ar atribui implicit calitatea de funcționari publici, atunci când din nici un text al legii nu rezultă, că dânsii ar fi asimilați, cu funcționarii publici; că textele articolului de mai sus se referă numai la pedeapsă, iar nu și la calitatea de funcționar a infractorului;

Ca așa fiind, recurentul neavând calitatea de funcționar al Statului, sustracțiunea săvârșită de dânsul în calitate de contabil, casier și diriginte al magazinului unei cooperative sătești, intră în prevederile decretului lege de amnistie No. 2009/920 și de aceea urmează a se declara stinsă acțiunea publică și a închide dosarul;

Pentru aceste motive declară stinsă acțiunea publică, etc.

TRIBUNALUL TELEORMAN SECȚIA II

Audiența dela 12 Noembrie 1920

Președenția d-lui G. T. PALLADE, Președiute
Sentința penală No. 1018

Amnistie. — Dacă delictul de sustragere de bani publici prevăzut de art. 140 c. penal intră în decretul de amnistie No. 1547/920?

Decretul-lege de amnistie No. 1547 din 9 Apr. 1920, privitor la militari cât și decretul-lege No. 2009 din 6 Mai 1920, relativ la civili, exclud de o potrivă dela beneficiul amnestiei sustragerile de bani publici pedepsite de art. 140 c. penal, întrucât legiuitorul a avut în vedere infracțiunea, iar nu pe infractor, iar asemenea fapte ca delapidările de

bani le-a socotit de o gravitate excepțională și prin text expres le-a înlăturat dela amnistie;

Tribunalul,

În ce privește incidentul ridicat de apelantul Iancu Ulmeanu, că faptul săvârșit de dânsul intră în prevederile decretului lege de amnistie No. 1547/920;

În majoritate compus din D-I Președinte G. I. Pallade și D-I Jude Instructor O. Novacescu;

Asupra apelului făcut de inculpatul I. Ulmeanu, din comuna Dracea, contra cărtei de judecată penală No. 157/920, a Judecătoriei ocolului rural Ologi, prin care numitul inculpat este condamnat la două luni închisoare corecțională pentru faptul prevăzut de art. 17 din legea băncilor populare și a casei lor centrale și pedepsit de art. 140 cod penal, precum și a plăți obștei Voivoda suma de lei 328 bani 60 ca despăgubiri civile;

Inculpatul în apărare a invocat dispozițiunile decretului lege No. 1547/920, cerând a fi amnistiat de faptul ce i se impută, pe motiv că a fost mobilizat de la 25 August 1916 până la 30 Martie 1918, după cum dovedeste cu adevărta data 18 Iunie 1920, eliberată de Cercul de Recrutare Teleorman și că faptul de care s'a făcut culpabil intră în prevederile sus citatului decret de amnistie de și este pedepsit de art. 140 c. p. pentru că nu a avut calitatea de funcționar public, element constitutiv al delictului a cărui pedeapsă, i s'a aplicat, situație agravată pe care legiuitorul a avut în vedere când a exceptat art. 140 c. p. de la beneficiul amnestiei, el fiind președintele unei instituțiuni particulare de comerț «Obștea Secara». Că legiuitorul exceptând de la beneficiul amnestiei art. 140 din codul penal, a avut în vedere pe infractor și nici decum infracțiunea comisă;

Având în vedere actele și lucrările aflate în dosar precum și desbaterile orale urmate în cauză;

Având în vedere că art. 1 din decretul lege relativ la înființarea Casei Centrale a cooperativei și improprietării sătenilor publicat în «Monitorul Oficial» No. 225 din 3 Ianuarie 1919, înființează pe lângă Ministerul Agriculturii și Domeniilor o instituție autonomă, care va purta numele de «Casa Centrală a Cooperativei și Improprietării Sătenilor», care după natura operațiunilor sale, art. 4 din acelaș decret lege, o împarte în 5 Secțiuni și anume: 1) Centrala băncilor populare; 2) Centrala Cooperativeelor sătești de producție și consum; 3) Centrala obștilor Sătești și a exploatărilor agricole; 4) Direcțiunea financiară și a creditului ipotecar; 5) Direcțiunea cadastrului și lucrărilor tehnice;

Având în vedere că art. 50 al sus menționatului decret lege, care trece toate atribuțiunile date Casei Centrale a băncilor populare și cooperativeelor sătești, prin legea din 29 Martie cu modificările ulterioare și cele date ei prin alte legi, asupra Casei Centrale a cooperativei și improprietării;

Având în vedere și art. 41 din decretul lege No. 3697 din 15 Decembrie 1918, relativ la reforma agrară, expropriere și improprietare, precum și la noua organizație a Casei Centrale a băncilor populare și Cooperativeelor Sătești, care prevede că obștile se vor conduce după legea băncilor populare și cooperativeelor Sătești și după dispozițiunile ce se vor lua de Centrala cooperativei și improprietării;

Având în vedere că conform art. 17 din legea băncilor populare sătești și a casei lor centrale cu adausule și modificările posterioare, administratorii, cenzorii funcționarii și prepușii băncilor populare, obștilor de arendare sau de cumpărare a oricărei societăți cooperative de producție sau consumație, precum și a ori

cărei societăți cooperative de meseriași sau muncitori, cari vor sustrage din fondurile încredințate mânuirii lor, se vor pedepsi ca delapidatori de bani publici conform art. 140 cod penal, sau conform art. 123 cod penal, dacă vor fi comis și falșuri.

Având în vedere că prin sus zisa lege, posteroară codului penal, legiuitorul a imprimat funcționarilor prevăzuți la art. 17 calitatea de funcționari publici, acelor prevăzute de art. 140 cod. penal, a cărui sancțiune le-o aplică pentru ori ce dezordine sau abuzuri vor comite în administrația ver-unei bănci populare sătești, obștii de arendare sau cumpărare, sau societăți cooperative de producție și consumație; elementele constitutive ale infracțiunii fiind cele indicate de legea specială, numai din punctul ei de vedere urmând a se examina existența legală a infracțiunii;

Având în vedere și art. 57 din legea asupra contabilității publice a statului, care prevede că ori-ce persoană, alta decât contabil, care cu sau fără autorizațiune legală se va fi amestecat în mănuirea banilor publici, este prin acest, singur fapt constituit contabil, fără prejudiciul urmărilor prevăzute de art. 207 cod penal, dacă fără autorizație s'a amestecat în funcțiuni publice și chiar gestiunile de fapt sunt supuse aceluiași jurisdicțiuni și trag după sine aceeași răspundere ca și gestiunile legale;

Având în vedere că ambele decrete de amnestie examinează gravitatea infracțiunii din punctul de vedere al infractorului numai în ce privește situațiunea lui de militar sau civil, iar nici de cum, din punctul de vedere al ori-cărei alte situațiuni sau calități ale lui, din momentul comiterii, este faptul că atât decretul lege 2009 din 6 Mai 1920 care se referă la toți locuitorii civili, cât și cel cu No. 1547 din 9 Aprilie 1920 privitor la amnistierea militarilor, esclud de o potrivă de la beneficiul amnistiei sustragerile de bani publici pedepsite de art. 140 cod penal; de unde consecința logică că amnistierea a avut în vedere infracțiunea și nici de cum pe infractor;

Considerând că ambele decrete de amnestie prin cari se creiază excepțiunile prevăzute într'nsele fiind date în materie penală, sunt de strictă interpretare, nu se pot pe cale de analogie aplica și altor delicta, și cu atât mai mult aceluora, asupra cărora legiuitorul în mod expres nu a voit a întinde ertarea și uitarea, socotind-le de o gravitate excepțională și de pericol social;

Că așa fiind incidentul ridicat de apărare se găsește ne fondat și se respinge ca atare.

(ss) *G. T. Pallade; Ovid Novacescu.*

Grefier (ss) *M. Popescu*

Opiniune

Având în vedere că inculpatul în apărarea sa a invocat dispozițiunile decretului lege No. 1547 din 9 Aprilie 1920, prin care se amnestiază faptul ce i se pune în sarcină, întru cât a fost mobilizat în timpul războiului mondial, după cum se constată din adeverința datată 18 Iunie 1920 și liberată de Cercul de Recrutare Teleorman, prin care se arată că numitul a fost mobilizat pe ziua de 25 August 1915 în Reg. 20 Teleorman și demobilizat de Reg. 54/56 la 30 Martie 1918;

Considerând că atât în acest decret lege privitor la amnistierea militarilor, cât și cel cu No. 2009 din 6 Mai 1920, care se referă la toți locuitorii civili, se esclud de la beneficiul amnistierei anume fapte, cari prin gravitatea lor excepțională pot să primejduiască siguranța statului, prevăzând în acest scop două categorii de excepțiuni și anume: unile privind infracțiunile în sine, celelalte pe infractori;

Considerând că amândouă aceste excepțiuni sunt de strictă interpretare, ca de altfel în orice chestiune de drept penal, în deosebi când e vorba de clemență și amnestie, și aplicarea acestor excepțiuni trebuie să fie restrânsă în sensul riguros al termenilor întrebuițați de legiuiter;

Considerând că astfel fiind nu se vor putea excepta de la beneficiul amnistiei, pe cale de interpretare sau analogie, alte infracțiuni decât acelea expres prevăzute în menționatele decrete legi, ce sunt călăuzite de un înalt spirit de dreptate și echitate, făcând să reinvie pacea și armonia socială înlăuntrul țării;

Ca atare, atunci când în primul decret lege de amnestie se arată, în mod expres, că se exceptează de la beneficiul amnistiei: «sustragerile de bani publici» (art. 140 c. p.), iar în secundul decret lege se prevede de asemenea că nu beneficiază de amnestie «sustracțiunile și delapidările comise de funcționarii publici», concluzia logică ce reese din ambele aceste decrete este că voința legiuitorului a fost să considere delapidarea comisă de un funcționar public cu mult mai gravă decât furtul de bani comis de un simplu particular, și, deci, socotește ca un pericol pentru ordinea socială de a întinde ertarea și uitarea asupra unor asemenea fapte de o gravitate excepțională;

Că, prin urmare, ceiace a avut în vedere legiuitorul prin menționatele decrete legi, a fost nu caracterul infracțiunii în sine, ci calitatea de funcționar public a infractorului care imprimă un caracter deosebit infracțiunii, după cum rezultă din însuși raportul D-lui Ministru de Justiție către M. S. Regele privitor la decretul lege de amnestie No. 2009/920;

Considerând că astfel fiind, deși art. 17 din legea băncilor populare și a obștilor sătești asimilează deturnarea fondurilor acestor asociațiuni particulare cu delapidarea de bani publici, prevăzută de art. 140 c. p. totuși nu se poate exclude de la beneficiul amnistiei asemenea fapte atunci când nu se stabilește în fapt că s'au delapidat bani publici de către infractori, ce ar fi fost investiți în momentul comiterii infracțiunii cu calitatea agravantă de funcționar public la instituțiunea de stat prejudiciată;

Considerând că atât președintele cât și membrii din consiliul de administrație, cum și prepușii și funcționarii băncilor, obștilor și cooperativelor sătești nu pot fi considerați ca funcționari publici, pentru care se cer cu totul alte condițiuni de admisibilitate, capacitate incompatibilitate etc., anume prevăzute de diferitele legi de organizare a Statului*).

(ss) *Virgil M. Gabrielescu*

NOTA. — Dăm publicărei hotărârile de mai sus în spețe diferite cu privire la aplicarea așa ziselor decrete de amnestie. Aceste nenorocite decrete ca toate cele date în ultima vreme, n'au avut ca efect decât să creieze situațiuni imposibile pentru impricinați, discuții nestârșite între juriști și enigme pentru magistrați.

În spețele soluționate de Inalta Curte dificultățile juridice nu au lipsit și credem că hotărârile publicate nu sunt în afară de critică.

Prima speță soluționează situația funcționarilor neinvestiți cu funcțiuni publice în ceea ce

*) În seuzul opiniei: Sentința Trib. Vlașca No. 1379/920 publicată în «Tribuna Juridică» An. II, No. 20 — 21 din 28 Mai 1920, pag. 82. Partea II Jurisprudență.

privește delictele de delapidare și fals, punându-i în cadrul celor amnistiați dat fiind că atât decretul din 15 Aprilie în art. 1 al. 13 exclude dela amnestie numai pe acei ce au *sustras bani publici*, cât și decretul din 6 Mai care exclude de la amnestie numai pe cei ce au sustras sau delapidat *în calitatea lor de funcționari publici* (al. 4 art. 2).

Această primă speță însă, aplică numai decretul din 6 Mai, căci infractorul nu a fost mobilizat.

În aceste condițiuni, cum se constată în speță că nu este vorba de un funcționar public, Înalta Curte bine a statuat când a considerat ca intrând în așa zisa amnestie infracțiunile prevăzute de art. 140 c. p. Înalta Curte greșește, însă în considerentul prin care afirmă, că *singura calitate de funcționar al statului poate da sustracției de bani publici, caracterizarea legală de delapidare de bani publici*, intrucât legiuitorul întrebuițează în text chiar termenii ceruți în acest scop.

Pentru speța examinată de Înalta Curte soluția este bună. Luat însă în general și ca principiu, Curtea greșește, dat fiind termenii în care se exprimă la începutul considerentului. Această soluție nu poate fi adoptată, ținând în considerație al. 13 art. 1 din decretul din 15 Aprilie 1920.

În adevăr, pe când decretul din 6 Mai, dat în favoarea acelor cari nu au fost sub armă, exclude dela amnestie infracțiunile de sustragere și delapidare comise de funcționarii publici, decretul din 15 Aprilie cu privire la cei ce au fost mobilizați exclude dela amnestie delictele de sustragere de bani publici în general.

Este incontestabil însă că nu numai funcționarii publici mănuesc banii publici.

Ar rezulta deci din textele de lege, care în materie penală sunt de strictă interpretare, că așa zisul decret de amnestie cu privire la cei mobilizați în ceea ce privește infracțiunile prevăzute de art. 140 c. p. exclude dela amnestie pe toți infractorii de sustragere sau delapidare de bani publici, independent de calitatea lor. Această calitate nu este precizată de cât de celalalt decret din 6 Mai, care este mai clement.

Rezultă deci din însăși textele de lege că afirmațiunea Înaltei Curți nu poate fi exactă, întru cât calitatea de funcționar al statului nu e singura putând da sustracțiunii de bani publici caracterizarea de delapidare de bani publici. Comparația care am făcut-o nu a avut alt scop de cât să precizeze problema în drept, căci în speță, după cum am mai spus-o, Casația nu avea de aplicat decât decretul din 6 Mai, care nu putea fi altfel interpretat.

Tot în același fel a statuat Casația în decizia 32 din 24 Ianuarie 1921.

Tribunalul din Teleorman, care statuează asupra aceleiași chestiuni, face în mod vădit confuzia pe oare o semnalăm mai sus.

Speța a doua asupra căreia Înalta Curte a avut să se pronunțe este mult mai delicată.

Aci este vorba de aplicarea decretului din 15 Aprilie (art. 1 al. 15) în ceea ce privește excluderea dela beneficiul așa zisei amnistii, a crimelor prevăzute și pedepsite de art. 225—234 c. penal.

În această speță Înalta Curte interpretează mai mult decât aplică decretul în chestiune.

În adevăr, bazată pe motivarea ministerului public, Înalta Curte pune principiul că tentativa de crimă este exclusă dela beneficiul amnestiei, pentru motivele următoare :

1. Decretul-lege n'a făcut mențiune și de crima săvârșită-dar neizbutită pentru că doctrina o asimilează cu crima izbutită.

2. Că tentativele de crimă sunt totdeauna pedepsite.

3. Că această pedeapsă nu poate fi mai mică decât aceea prevăzută pentru însăși crima, art. 38 c. p.

4. Că acest art. 38 nu reglementează de cât în ceea ce privește pedeapsa tentativei, elementele constitutive fiind prevăzute și precizate de textele respective, în speță de art. 225 și urm. din c. penal.

La o analiză sumară, aceste argumente au aparența convingătoare. Credem însă că există un argument foarte puternic de natură să pună în îndoială raționamentul Înaltei Curți.

În adevăr, ultimul aliniat al art. 1 din decretul din 15 Aprilie, care încheie 18 enunțuri de crime grave, exclude dela beneficiul așa zisei amnistii provocățiunea, complicitatea sau tănuirea unor asemenea fapte. Ori dacă este adevărat că tentativa de crimă este întotdeauna pedepsită, nu este mai puțin adevărat că complicitatea la aceste fapte cade și ea întotdeauna sub prevederile legii penale. Dacă este așa, cum explicăm faptul că legiuitorul prevede excluderea dela beneficiul așa zisei amnistii pe complicitatea crimelor prevăzute în decret și nu vorbește nimic de tentativa la aceste crime ?

Fiind în materie penală și de strictă interpretare, înclinăm spre o soluție contrară celei admise de Înalta Curte.

Însfârșit, înainte de a termina, trebuie să spunem câteva cuvinte asupra decretelor însăși analizate mai sus și pe care le-am denumit așa zise de amnestie.

Impărtășim pe deplin opinia confratelui nostru V. Dongoroz (*Curierul Judiciar*, No. 2, p. 23/921) care consideră actul legiuitorului în aceste decrete ca o suspendare a legii penale în trecut, și în nici un caz ca o amnestie în adevăratul înțeles juridic.

Aşa interpretate decretule, ele apar justificate atât în drept cât şi în fapt şi precizează actul legiuitorului cu toată importanţa lui, dându-i aspectul său real.

EUG. EMMANUEL

Doctor în drept din Paris, Avocat

TRIBUNALUL ARGES SECŢIA II-a

Audienţa dela 15 Noembrie 1920

Preşedinţia d-lui M. POPOVICI, Judecător

Pierrette Loroy cu Odisei Ioanid

Sentinţa No. 277

Contract de locaţie.—Clauza de renunţare la contract din partea chiriaşului.—Caracter facultativ.—Inoperanţa ei.—Art. 4 al. 2, decretul-lege No. 1420/920.—

Contestaţie.—Cui incumbă sarcina de a o face?

Clauza dintr'un contract de închiriere, prin care chiriaşul se obligă de a se muta îndată ce proprietara va avea nevoie personală de casa sa, nu este nici o obligaţiune condiţională suspensivă, nici o clauză de renunţare la contract, ci are caracterul unei clauze facultative de reziliere din partea proprietarei, pe care art. 4 al. 2, din decretul-lege No. 1420/920 o declară inoperantă.

Contestaţia în termen de 10 zile, de care vorbeşte art. 4 al. ult. trebuie făcută de proprietară, iar nu de chiriaş, faţă de care clauza din contract se socoteşte ca nescrisă, căci numai proprietara are interesul s'o facă.

Tribunalul,

Asupra apelului de faţă:

Având în vedere că din actele aflate în dosar şi concluziile depuse de părţi se constată în fapt următoarele: La 15 Mai 1919 d-na Pierrette Loroy, în calitate de proprietară, închiriaza, prin contractul de închiriere deus la dosar, d-lui Odisei Ioanid, cu termen până la 23 Aprilie 1920, casele situate în str. Viilor No. 54, din acest oraş. În acest contract se înserează clauza: «La caz de utilitate personală a acestui imobil d-l chiriaş se va muta şi înainte de termen, fiind anunţat cu două luni înainte de Sf. Dumitru». La 9 Martie 1920 d-na Pierrette Loroy, după ce-şi vânduse un alt imobil din str. Viilor No. 58, tot din acest oraş, pentru a-şi plăti o creanţă ipotecară ce-l greva, socotind, astfel, născută pentru d-sa utilitatea personală de a se muta în casa de care vorbeşte clauza din contract, face o notificare d-lui O. Ioanid, punându-i în vedere să părăsească imobilul. La această notificare d-l Ioanid nerăspunzând, d-na Pierrette Loroy îl chiamă în judecată, cerând rezilierea contractului şi evacuarea chiriaşului, iar d-l Judecător al ocolului urban Piteşti, prin cartea de judecată No. 732 îi respinge acţiunea. În contra acestei cărţi de judecată d-na P. Loroy face apelul de faţă, invocând, prin d-l avocat Velicu Atanasiu următoarele motive de drept:

I. Că, în speţă, clauza din contract nefiind o clauză de reziliere facultativă pe care legiuitorul s'a declarat inoperantă, ci o obligaţiune sub condiţiune suspensivă, îndeplinind toate elementele unei asemenea condiţiuni, această obligaţiune, pe care decretul lege No. 1420/920 nu o anulează ci o lasă să-şi producă efectele potrivit dreptului comun, rămânând definitiv prin îndeplinirea condiţiunii sub care s'a contractat: nevoia proprietarei

de a se muta în casă, face ca contractul să se rezilieze de drept;

II. Că, clauza din contract prin care d-l Ioanid se obligă să se mute din casă când proprietara va avea nevoie, echivalează cu o declaraţie de renunţare, faţă de care proprietara se găseşte în dispoziţiunile art. 4 al. 1 din decretul lege, iar chiriaşul, care singur avea interesul, trebuia să facă contestaţia în termen de 10 zile pentru a obţine anularea ei, ceiace nefăcând e decăzut din beneficiul prelungirii, iar contractul s'a desfiinţat prin voinţa părţilor, aşa că la 23 Aprilie 1920 când decretul lege începe să funcţioneze, găsind contractul desfiinţat, nu mai putea să-l prelungească;

În ce priveşte primul motiv:

Având în vedere că pentru a şti dacă clauza din contract este o clauză inoperantă care face ca intimatul să se bucure de prelungirea de drept acordată prin decretul lege în vigoare, Tribunalul urmează a vedea dacă această clauză constituie o obligaţiune condiţională din partea chiriaşului sau o clauză de reziliere din partea apelantei, întrucât de caracterul acestei clauze e legată interpretarea art. 4 al. 2 din decretul lege;

Având în vedere că, potrivit art. 1017 c. civ., pentru existenţa unei obligaţiuni sub condiţiune suspensivă se cer neapărat trei elemente: a) să fie vorba de un eveniment viitor; b) de un eveniment incert; şi c) ca acest eveniment să nu depindă de voinţa nici uneia din părţi;

Având în vedere că, în speţă, apelanta invoacă ca evenimentul viitor şi nesigur de care depinde îndeplinirea condiţiunii şi deci existenţa contractului, este nevoia personală de a se muta în casă, căci, trebuind să-şi vândă o altă casă din str. Viilor No. 58 pentru a-şi plăti o creanţă ipotecară de 50.000 lei ce o greva, astăzi se găseşte în situaţiunea de a nu mai avea unde să locuiască; că, prin urmare, născându-se această nevoie personală, subordonată şi ea vânzării caselor din str. Viilor No. 58, condiţiunea, sub care s'a contractat, îndeplinindu-se, face ca contractul să se socotească reziliat;

Considerând, însă, că această nevoie personală are un caracter cu totul subiectiv, întrucât a depins de voinţa liberă a apelantei, care a apreciat-o aşa cum a voit, după calculele sale şi în funcţie de câştigul ce a realizat;

Că, vânzarea caselor din str. Viilor No. 58 nu motivează de loc această nevoie, întrucât creanţa ipotecară ce le greva avea scadenţă la 16 Iulie 1921, după cum se constată din actul de ipotecă aflat în dosar, iar vânzarea s'a făcut cu un an şi ceva mai înainte de această scadenţă, — ceia ce înseamnă că nevoia trasă din această vânzare e lipsită de orice temei pentru a putea constitui elementul evenimentului viitor şi nesigur din obligaţiune condiţională;

Considerând că, pentru aceste motive, evenimentul incert şi viitor — nevoia personală — depinzând exclusiv de voinţa apelantei, elementele cerute pentru existenţa unei obligaţiuni condiţională suspensivă nu sunt întrunite;

Că astfel fiind, clauza din contract câtă a se considera ca o clauză de reziliere facultativă în favoarea apelantei, întrucât îşi trage acest caracter din însăşi cuprinsul ei, — clauză de care legiuitorul, în faţa principiului prelungirii de drept a contractelor de închiriere, o declară inoperantă;

În ce priveşte cel de al doilea motiv:

Având în vedere că apelanta invocând de asemenea că clauza din contract fiind o declaraţie de renunţare la acel contract din partea chiriaşului, aceasta era

obligat, sub pedeapsă de decădere din beneficiul prelungirii, să facă contestație în termen de 10 zile de la publicarea decretului lege pentru a obține anularea ei, urmează a se vedea dacă, față de dispozițiile art. 4 al. ult. chiriașul, sau, dinpotrivă, proprietara trebuia să facă această contestație;

Având în vedere că din cele spuse în combaterea primului motiv rezultă că clauza din contract nu poate avea alt caracter decât acela al unei clauze de reziliere facultativă din partea apelantei;

Având în vedere că jurisprudența ce s'a creat cu privire la aplicarea decretului lege e unanimă în a considera că cuvântul de contestație din alin. ult. al art. 4 are înțelesul generic de acțiune sau reclamațiune în justiție și prin urmare, pentru a ști dacă proprietara sau chiriașul trebuia să facă cererea în justiție, trebuie să ne conducem de normele de la acțiuni, după care una din principalele condițiuni este ca cel ce o face să aibă interes, să fie vătămat în drepturile sale (C. Ap. Buc. S. I. dec. No. 110);

Că față de acest principiu general de drept, chiriașul nu mai avea nici un interes să lucreze în justiție, întrucât clauza se considera ca fără ființă, iar prelungirea contractului se face de drept, ca fiind o dispoziție de ordine publică;

Considerând că, în acest sens, art. 4 din decretul lege cuprinzând numai dispozițiuni de protecțiune pentru chiriaș, contestațiunea, în termen de 10 zile, de care se vorbește în ultimul aliniat, trebuia, sub sancțiunea decăderii, s'o facă proprietara, contra căreia clauza de reziliere facultativă s'a declarat inoperantă, iar nu chiriașul, care poate înlătura în mod suficient efectele acestei clauze numai pe cale de apărare (Cas. J. Dec. No. 334/920).;

Având în vedere că, din cele de până acum rezultând că clauza din contract este o clauză de reziliere facultativă din partea apelantei, care, fiind inoperantă, face ca contractul să se prelungească de drept, iar nici de cum o obligațiune sub condițiune suspensivă sau o declarație de renunțare la contract, urmează că moti-

vele de apel sunt nefondate, iar apelul cată a fi respins ca atare;

Pentru aceste motive redactate de d-l judecător supleant B. Scondăcescu, Tribunalul respinge apelul etc. (ss) M. Popovici; B. Scondăcescu.

NOTĂ. — Sentința reprodusă mai sus face o justă aplicare a principiilor ce au determinat la adoptarea soluțiilor decretului-lege 1420/920 și e conformă jurisprudenței sancționate prin decizia 334/1920 a Curții de Casație s. I.

În afară de constatarea de fapt că în speța nici nu putea fi vorba de o necesitate de a vinde unul din imobilele proprietărei determinând dreptul de-a evacua chiriașul ce ocupa pe celalt și ca atare nu poate fi vorba de condiție suspensivă, căreia îi lipsește elementul causalității, soluția justă dată de Trib. Argeș se întemeiază și pe considerentul logic că clauza contractuală a speței făcând să atârne rezilierea contractului de voința proprietărei fără ca chiriașul să poată împiedica această reziliere, nu poate fi considerată decât ca o clauză facultativă de reziliere, iar nu ca o renunțare la prelungirea contractului. Dealtfel o atare renunțare, dată cu prilejul contractării, ar fi contrarie ordinii publice și art. 37 al legii măsurilor excepționale (V. jurisprudența constantă a Casației: Jurisprudența română No.13/920 p. 200 și 3/921, p. 40) și ca atare nulă, singurile renunțări valabile în principiu (sub rezerva prevederilor art. 4 alin 1 al decretului-lege 1420/920) fiind cele date ulterior contractării.

Sentința Trib. Argeș e deci judicioasă și solid motivată.

ALEX. VELESCU

REZUMATELE JURISPRUDENTEI CURȚILOR DE APEL ȘI ÎNALTEI CURȚI DE CASAȚIE

•CURTEA DE APEL BUCUREȘTI

SECȚIA I

Apelant: Lt. Colonel Const. Atanasiu prin d. av. St. Marinescu Bolentin.

Intimat: N. Buzdugan prin d. av. St. Țepeluș.

Contract de locație. — Convențiune. — Dovadă. — Opozabilitate față de cumpărător. — Dacă legea măsurilor excepționale și decretul lege din 2 Aprilie 1920 au derogat dela cod. civil? — Proba cu martori. — Inadmisibilitate. — Art. 35, 37 și 43 legea măs. excepționale; art. 1, 5, 25 și 40 decretul lege 1420/920; art. 1416 și 1441 c. civ.

Legiuitorul prin art. 35, 37 și 43 din legea măsurilor excepționale și art. 1, 5, 25 și 40 din decretul lege 1420/920 n'a adus nici o derogare codului civil în privința mijloacelor de dovadă a convențiilor de închiriere și nici art. 1441 c. civ. în privința opozabilității acestor convențiuni cumpărătorului, în caz de vânzare a imobilului închiriat,

În speță, neexistând de cât o chitanță-contract fără dată certă, ea nu poate fi opozabilă cumpărătorului, căci dacă atât legea măs. excepționale cât și decretul lege din 2 Aprilie 1920, au prelungit contractele de închiriere, ele însă n'au modificat dispozițiunile codului civil în ce privește dovada convențiunii și opozabilitatea ei cumpărătorului.

Proba cu martori cerută de apelant ca să stabilească ocupația de fapt a imobilului închiriat este inadmisibilă în speță, fiindcă art. 1441 c. civ. oprește să se invoace în contra cumpărătorului alte locațiuni afară de cele constatate prin act autentic sau sub semnătură privată cu dată certă, iar art. 1416 c. civ. interzice această probă chiar în raporturile dintre proprietar și chiriaș (Curtea de Apel București, secția I-a, decizia civilă No. 8 din 26 Feb. 1921 prin care s'a respins apelul contra sent. No. 4/921 a Trib. Ilfov, secția I-a civ. cor.).

NOTĂ. — În același sens s'a pronunțat și Curtea de Casație (secția I, decizia civilă 130 din 23 Iunie 1919). Cfr. N. Jac Constantinescu, *Asupra contractului de locație*, Ed. II, p. 192 și urm. (N. R.).

SECȚIA II

Apelant: Lazăr Peretz prin d. av. Sigler.

Intimată: Elena Alexandrescu prin d. av. Alexandrescu.

Contract de închiriere. — Renunțare la beneficiul de prelungire în mod anticipat, inserată chiar în contract la facerea lui. — Contestație. — Dacă mai este aplicabil art. 4 din decretul lege 1420/920? — Soluție negativă.

Spor. — Notificare. — Chiriașul refuză motivat sporul de chirie în termenul legal, însă nu face recurs la comisiunea arbitrală în termen util. — Dacă proprietarul poate cere evacuarea acestuia, conform art. 9 din decretul lege 1420/920? — Soluție negativă.

a) Renunțarea anticipată la beneficiul de prelungire legală a contractului de locație, renunțare inserată de locatar chiar în momentul contractării și în corpul contractului nu poate fi socotită valabilă, căci într-o asemenea împrejurare chiriașul față de totala lipsă de locuință disponibile rămâne la bunul plac al proprietarului, care prin inserarea unei atari clauze în cuprinsul contractului poate eluda în mod sigur și mecanic acele drepturi legale edictate de legiuitor în interes general și de ordin public.

Prin urmare, în speță, locatarul nici nu era obligat a mai face contestație în termen de zece zile dela promulgarea decretului lege 1420/920, cum cere art. 4 din acest decret.

b) Conform art. 9 din decretul lege 1420/920, chiriașul care nu acceptă sporul de chirie notificat în termen de proprietar, e obligat să încunoștiințeze despre aceasta pe proprietar în termen de cinci zile dela primirea notificării, în cazul contrar contractul de închiriere va deveni de drept reziliat dela semestrul următor; iar în cazul când chiriașul nu răspunde la notificare în termenul arătat, el va suporta sporul de chirie.

În speță însă, chiriașul a răspuns la timp motivând refuzul său de a plăti sporul, însă a făcut recurs la Comisia de arbitri peste termenul legal prevăzut de art. 9. Această ipoteză însă nu-i prevăzută de lege, așa că judecătorul trebuie să dea o soluție, care nici să îngreueze situația chiriașului, nici să creeze decăderi extra legale.

Prin urmare, în această ipoteză este logic și echitabil a-l considera pe chiriaș printre acei cari n-au răspuns de loc la notificarea proprietarului și deci este obligat a suporta sporul de chirie pe acel semestru, iar nici de cum priatre acei cari au refuzat pur și simplu să accepte sporul, și cari pot fi evacuați dela semestrul imediat următor. (*Curtea de Apel București, secția II-a, decizia civilă No. 3 din 1 Ianuarie 1921, prin care s'a admis apelul contra sentinței No. 943/920 a Trib. Ilfov, secția IV-a c. cor.*)

NOTĂ. — În ceea ce privește primul punct jurisprudența e constantă. C. Apel Buc. s. I, 137 din 23 Iunie 1920, *Curierul Judiciar* 69—70/920; Cas. I, 1920, *Dreptul* 44/920;

În ceea ce privește al doilea punct soluțiunea e preconizată și de d-l *Corneliu Botez, Tribuna Juridică* No. 16 — 17/920. (N. R.)

CONGRESUL AVOCAȚILOR

Consiliul de disciplină al Baroului Capitalei a hotărât convocarea unui *Congres al avocaților din toată România*, pentru zilele de 6, 7 și 8 Mai 1921 st. n., în București.

Necesitatea congresului a fost simțită încă din

anul 1918, dela realizarea României Mari, și avocații din toate unghiurile țării au cerut convocarea lui, pentru ca să se cunoască frații între dânșii și pentru ca să se poată cimenta legătura dintre membrii barourilor din România Mare, în vederea apărării intereselor profesionale.

De asemenea, barourile au să-și spună cuvântul asupra unificării legislației și, mai ales, asupra proiectului de lege pentru organizarea Corpului de avocați din toată România.

PROGRAMUL CONGRESULUI

6 Mai, ora 10 a. m. Deschiderea congresului.

Ora 3 p. m. Discuția generală asupra legii avocaților.

Seara concert la Ateneu.

7 Mai, orele 9 a. m. și 3 d. a. Discuția pe articole a legii avocaților.

Seara reprezentație de gală.

8 Mai, orele 9 a. m. și 3 d. a. Discuțiune relativă la unificarea legislației.

Seara masă comună pentru închiderea congresului.

La deschiderea congresului, banchet și reprezentații congresiștii sunt rugați a lua parte în ținuta de ceremonie.

Congresiștii vor fi primiți la gară de o comisie de încartiruire. Masa se va lua la popota parlamentarilor și va costa trei zeci de lei pe zi ambele mese. Încartiruirea a fost asigurată pentru toți congresiștii la hoteluri, internate ale Statului și la colegii din București. Reprezentațiile se dau cu intrare gratuită pentru congresiști.

* * *

MINISTERUL JUSTITIEI

Direcțiunea Afacerilor Judiciare

Direcțiunea Generală a C. F. R. Direcțiunea serv. Comercial No. 22425/5995 C. 2 București 19 Aprilie 1921

AVIZ

Tuturor stațiunilor, Inspecțiunilor de mișcare și Serviciului C/M din Direcțiunile 1-9 Regionale

(*Călătoria cu reducere de 50% la București și înapoi a avocaților cu ocaziunea congresului lor.*)

Pentru călătoria dela ori ce stație a C. F. R. din România Mare la București, între 2—8 Mai a. c. inclusiv, a avocaților cari vor voi să participe la Congresul avocaților și se vor legitima cu cărțile de avocat sau în lipsa cu un certificat din partea baroului respectiv, se vor vinde la ducere bilete de carton cu prețul întreg, cari vor fi valabile și pentru înapoere la domiciliu între 8—12 Mai a. c. incl.

La ducere se va perfora partea superioară a biletului, fără a se reține, iar la întoarcere partea inferioară reținându-se astfel întregul bilet înaintea stațiunii finale la întoarcere.

În lipsa de bilete de carton se vor libera chitanțe form. XX/545 sau legitimațiuni similare, percepându-se atât la ducere cât și la întoarcere 50% din taxele tarifare normale.

Dați instrucțiunile necesare personalului de serviciu respectiv.

Directorul Serviciului Comercial, (s) *C. Mereuță*

p. conformitate (s) *M. Șoimescu*